

BIBLICKÉ ÚKOLY

III. čtvrtletí 1971

Jedinečný Kristus

Ú V O D

Dokonalá jednota božské a lidské přirozenosti v osobě Ježíše Krista tvoří velké jádro křesťanské pravdy. Z něho vyplývají ostatní pravdy, jejich platnost a spasitelná moc. To není jen tak ledajaká nebo prvořadá pravda mezi ostatními. Tato pravda soustřeďuje na sebe plán vykoupení i ostatní zjevené pravdy.

Každá spasitelná pravda se opírá o skutečnost, že syn Marie byl současně Synem Božím, že Ježíš Nazaretský byl Kristus, zaslíbený Mesiáš prorocství. Jedině tak si dovedeme vysvětlit Kristův bezhříšný život, jeho smrt a zmrtvýchvstání a uvěřit tomu všemu. Jedině ve světle této velké pravdy má kněžská přímluva Kristova v nebeské svatyni význam, a to nás ujišťuje o jeho druhém příchodu. Byl-li Kristus pouze člověk, jak tvrdí mnozí tzv. křesťané, pak jeho život nemá pro nás zachraňující moc. Všechny tyto body a Kristova služba pro nás jsou podmíněny jeho božsko-lidskou přirozeností.

Božství Ježíše Krista rozhoduje o našem osobním spasení — o naší naději na život věčný. Na tom vše stojí a padá. Zkoumání této ústřední významné pravdy evangelia umožní, abychom lépe pochopili a ocenili Boží lásku a Ježíšovu službu v náš prospěch.

Kristus a lidské tápání

Základní verš: 1 Jan 5, 11.

Mnozí dnešní křesťané jsou jako kdysi Nikodém: jsou ochotni přijmout Krista jako velkého proroka, filosofa a učitele. Jsou ochotni uznat jej jako největšího muže všech dob, vidí v jeho životě následovánímhodný příklad a váží si jeho vzácných slov. Ale taková víra v Krista ještě nikoho nespasí. Nejdůležitější na Ježíši Nazaretském je to, že přišel na naši zemi jako Boží Syn. Je Bohem v plném a pravém slova smyslu. Člověk musí uznat tuto vrcholnou skutečnost, chce-li se zbavit své zkaženosti, má-li být jeho život přetvořen a má-li být připraven pro život věčný.

Neděle. I. Důležitá životní otázka (Sk 16, 25—31)

Žalářník se domníval, že nemá na vybranou podle římského zákona a rozhodl se, že skoncuje s životem. Nepočítal však s tím, že Pavel a Sílas budou mít tak velký vliv na spoluvězně. Poznal teprve nyní přítomnost nadpřirozené síly, která mu zachránila časný život. Možná, že by ho mohla zbavit i života, který pro něj ztratil cenu, života beznaděje a zklamání. A tak zemětřesení ve Filipis strásl se žalářníka okovy, které ho poutaly a učinilo z něho nového člověka v Kristu Ježíši.

K jakému rozhodnému činu víry nabádal Pavel žalářníka, aby déle nežil v beznaději, zklamání a životem bez cíle?

U v a ž u j

Nepodobá se můj život v něčem životu žalářníka ve Filipis? Co to znamená věřit v Ježíše? Jak může víra zachránit člověka?

Žalářník se třásl, když viděl projev Božího hněvu a zemetřesení. Lekl se, že vězňové mu utekli, a byl ochoten spáchat i sebevraždu. Ale nyní to vše nic neznamenal ve srovnání s novým, podivným strachem. Chtěl mít klid a radostnou mysl, jakou měli ztýraní apoštolové. Viděl v jejich obličejích nebeské světlo a poznal, že Bůh zachránil předivně jejich život. V uších mu ještě zněla slova ženy, posedlé duchem: „Tito mužové jsou služebníci Nejvyššího Boha, kteří nám ukazují cestu spasení.“

Pondělí: II. Dar nekonečné lásky (Jan 3, 16—18)

Evangelium ap. Jana zabývá se důležitou skutečností křesťanské víry — že Ježíš Kristus je vtělený Bůh: „Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh... To Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi a viděli jsme slávu jeho jakožto slávu jednorozeného od Otce.“ (Jan 1, 1. 14.)

Bez této skutečnosti je „vaše kázání marné i vaše víra je marná a ještě jste ve svých hříších“, jak praví ap. Pavel (1 Kor 15, 14. 12—23).

Ke spasení však samo o sobě nestačí, když hříšník věří, že Kristus je Bůh-člověk. „I ďáblové věří a třesou se“ (Jak 2, 17). Člověk ho ještě musí osobně přijmout do srdce i do života; jen taková víra způsobuje, že se „staneme syny Božími“ (Jan 1, 12. 13).

Co musí člověk věřit o Kristu, aby víra v něj nám posloužila ke spasení?

Uvažuj

Jaký vliv by mělo popření Kristova božství na a) ostatní části víry křesťana a b) na jeho osobní vztah ke Kristu?

Mám již ono osobní společenství s Kristem, jak je líčí Ježíš u Jana 1, 12. 13?

Lidstvo mohlo být vykoupeno jediným možným způsobem, a to podle plánu, který vyžadoval převtělení, poní-

žení a ukřižování Syna Božího. Jakmile byl plán vykoupení stanoven, nemohl satan odůvodňovat své výtky, že by se slavný Bůh nestaral o tak bezvýznamné stvoření, jakým je člověk.

Lidská přirozenost Božího Syna je pro nás vším. Je to zlatý řetěz, který poutá naše duše ke Kristu a skrze Krista k Bohu. Budeme to podrobně zkoumat. Kristus byl opravdu člověkem; dokázal, že se umí ponížit, když se stal člověkem. Byl však Bohem v těle.

Úterý: III. Bůh pomohl člověku v tísní (Jan 6, 51. 54. 55)

Spasitel názorně vystihl, jaké úzké, živé spojení s ním musíme mít, má-li nám víra v něj přinést spasení — je to spojení tak nutné, jako pokrm pro tělo. Ježíš tím znovu potvrzuje, že přišel od Boha z nebe. Kristus žije v nás a my v něm a následkem tohoto vzájemného spojení budeme s ním moci věčně a radostně žít.

Není-li Pán Ježíš Bohem i člověkem v jedné osobě, pak není odpuštění hříchů, ospravedlnění, spasení, není věčný život, ani nebeský domov. „Nevěříte-li, že já to jsem, zemřete ve svých hříchích“, varoval Ježíš (Jan 8, 24).

Čteme pozorně Jan 5, 25—29 a sledujme myšlenkový postup Ježíšových slov.

Jak znázornil a vysvětlil Pán Ježíš základní pravdu, že přišel od Boha a že jen ten může mít věčný život, kdo ho přijme do svého života?

U v a ž u j

Jakým druhem duchovní stravy udržuji svoji křesťanskou zkušenost? Je to strava výživná? Nebo snad má jen ten dobrý vzhled, je však zbavena životodárných prvků?

Netrpím duchovním hladem?

Jaký je v tom praktický rozdíl, považují-li Krista za toho, který přišel z nebe spojit lidské s božským anebo prostě za dobrého člověka a velkého učitele?

Středa: IV. Ježíš Kristus — Bůh v těle (Mat 16, 13—17)

Vyjadřovali učedníci pouze veřejné mínění? Či snad získali důvěrnějším spojením s Ježíšem hlubší rozhled?

Petr shrnul názor ostatních učedníků: Věděli o Kristu, že je předpověděným Mesiášem, Bohem v lidském těle. Spasitel řekl, že toto poznání jim dal Duch svatý při slyšení Ježíšových slov a při pozorování jeho mocných skutků. Šťastný člověk, který má toto přesvědčení! Pán Ježíš pokračoval ve výkladu: Tato vrcholná pravda, toto přesvědčení, je velkou základní pravdou, na které vzdělám svoji církev. Mat 16, 18.

Čti Petrovo úžasné vyznání víry v Ježíše Krista, napsané asi 35 let později. 2 Petr 1, 16—21.

O kterých dvou skutečnostech, týkajících se Ježíše, byli učedníci přesvědčeni? Jak došli k tomuto názoru?

Uvažuj

Jak bych odpověděl na Kristovu otázku, za co považuji Ježíše, kdybych byl na Petrově místě?

Je můj osobní názor pouze odrazem toho, co říkají jiní? Či jsem došel k tomuto poznání na základě vlastní zkušenosti a přesvědčení?

Čtvrtek: V. Velké pozvání (Mat 11, 28—30)

Kristus nás vybízí, abychom si odpočinuli od tíhy hříchu. Bůh učinil člověka proto, aby se radoval ze slavné svobody synů (Řím 8, 21). Je-li však člověk otrocky spoután hříchem, nemůže být svobodný.

Kristus nabízí těm, kteří jej následují, jeho služby lásky. Ve srovnání se jhem hříchu je Kristovo jeho „lehké“ a „rozkošné“. Milujícímu srdci nepadne nic zatěžko. Kdo Krista skutečně miluje, má největší radost z toho, že může žít podle jeho vůle.

Žid 4, 1—11 podává další inspirovaná slova o odpočinutí duše v Kristu.

Jakou úlevu od životních starostí nabízí Kristus těm, kteří k němu přicházejí s vírou a pokorně?

U v a ž u j

Dosáhl jsem již úplného odpočinutí duše, jež mi Spasitel nabízí?

Nosím radostně jho jeho služby?

Starost je slepá a nevidí do budoucna, ale Ježíš vidí konec od začátku. Pro každou nesnáz připravil úlevu. Náš nebeský Otec má pro nás tisíce cest, o nichž nevíme. Ti, kteří v první řadě vidí Boží službu a slávu, poznají, že jejich nesnáze zmizí jako pára.

Pátek: VI. Jak získáme život (1 Jan 5, 6—12)

Duch svatý označil Ježíše na počátku jeho veřejné služby jako Mesiáše. Nebeský hlas potvrdil, že je Synem Božím. Jan poukazuje na to jako na důkaz Kristova božství. „Krev smrti jeho“ na konci jeho pozemského poslání potvrdila rovněž nadpřirozeně jeho mesiášství. Alespoň někteří kolem stojící byli při obou příležitostech svědky jeho božství, a to je přesvědčilo. (Jan 1, 31—34; Mat 27, 54.)

Při sledování těchto událostí ze života Pána Ježíše zapůsobí na nás Duch svatý jako kdysi na Jana Křtitele při křtu a na setníka u kříže — poznáme, že Ježíš je skutečně Syn Boží. Máme trojí svědectví o božství Ježíše Krista-člověka. Smíme toto svědectví přijmout nejen jako rozumovou, vznešenou pravdu, nýbrž i pravdu srdce a života. Přijmeme-li toto svědectví, získáme vírou v Krista život věčný. Jan 1, 12.

Které tři důkazy Kristova božství uvedl Jan?

Uvažuj

Jsem cele přesvědčen, že Ježíš je Synem Božím, jak prohlásil?

Co to znamená „mít“ Syna Božího? „Mám“ ho v tomto slova smyslu?

Kristovo božství je pro věřící zárukou věčného života.

VII. Závěrečné otázky

Zodpovězte s námi další otázky a srovnajte si odpovědi s uvedenými odpověďmi na konci úkolu.

1. Kdy zatoužil žalárník ve Filipis po spasení?
2. Ježíš řekl Nikodémovi, že soud postihne každého, kdo neuvěří v něj jakožto v a) Syna Davidova b) Syna Božího c) Syna člověka d) Syna Josefa a Marie.
3. Doplň: Ježíš prohlásil v synagoze v Kafarnaum: „Já jsem ten — — —, sestupující s nebe, bude-li kdo — — —, bude žít věčně.“
4. Správně či nesprávně: Miláček Páně Jan uznal Ježíše za Božího Syna první ze všech učedníků.
5. Co dává Kristus kajícím hříšníkům výměnou za těžké břímě hříchu?
6. Bůh udílí podle ap. Jana dar věčného života tomu, kdo věří v Krista: a) Přijme-li Krista za svého spasitele při křtu b) při vzkříšení c) až dosáhne dokonalosti.

Odpovědi: 1. Když mu Pavel zabránil v sebevraždě. 2. Syna Božího. 3. chléb živý, jísti ten chléb. 4. nesprávně. 5. své jho 6. a) přijme-li Krista za svého spasitele při křtu.

Kristus jako stvořitel a spasitel

Základní verš: Žid 1, 1–3.

Je to úžasné, že ten, který byl určen nebesy pro naši záchranu od hříchu a pro smíření s Bohem, je současně naším stvořitelem a dárce života. Má-li být ve smrtelném hříšníkovi obnoven obraz Boží, je k tomu zapotřebí právě tak tvůrčí moci, jako když byl na počátku stvořen člověk k obrazu Božímu s jiskrou života. Vzácná pravda o tom, že Stvořitel je současně naším vykupitelem, potvrzuje nekonečnou moudrost a nadevše nekonečnou věrnou lásku našeho nebeského Otce.

Neděle: I. Účastníci stvoření (1 Moj 1, 1. 26. 27)

Starý zákon zdůrazňuje na rozdíl od všech starobylých náboženských systémů, že existuje pouze jeden Bůh. Tato důležitá pravda je obsažena jasně již v prohlášení starému Izraeli. Čti 5 Moj 6, 4. 5. Přesto vyplývá z několika zpráv SZ, že jediný pravý Bůh se skládá z několika osob.

Nejjasnější potvrzení o tom je zřejmě ve zprávě o stvoření, kde Bůh praví: „Učiňme člověka k obrazu našemu.“ SZ sice nepraví výslovně, že zaslíbený Mesiáš je božským stvořitelem, ale přesto potvrzuje pozdější dokonalé zjevení NZ. Podle tohoto je ten, který člověka na začátku stvořil, současně jeho vykupitelem.

Je vhodné, že ten, který člověka stvořil, chce jej současně zachránit a obnovit. Kdo může mít osobnější a větší zájem o člověka než ten, který mu dal bytí a dech? Dále, táž tvůrčí moc, která člověka postavila do života, musila mu vrátit Boží přízeň a podobu, kterou hříchem ztratil.

Čti také Izai 48, 16.

Jak ukazuje inspirovaná zpráva o stvoření na důležitou skutečnost plurality u jednoho pravého Boha?

U v a ž u j

Proč není množné číslo Hospodina vyjádřeno ve Starém zákoně tak jasně jako v Novém?

Vidím osobně nějaký rozdíl v tom, že můj Vykupitel je současně mým stvořitelem?

Člověk měl svým vzhledem i charakterem vyjadřovat Boží obraz. Kristus sám je „dokonalý obraz“ Otce (Žid 1, 3). Člověk byl stvořen k podobenství Božímu. Byl celý v souladu s vůlí Boží. Jeho mysl chápala věci Boží. Jeho city byly čisté, jeho chutě a žádosti byly ovládnány rozumem. Byl podoben Bohu a dokonale poslušen jeho vůle; přitom byl svatý a šťastný.

Pondělí: II. Stvořitel a Vykupitel v jedné osobě. (Kol 1, 12–17)

Nový zákon mluví soustavně o Kristu jako o stvořiteli světa a vůbec všeho. Čti např. Jan 1, 3. 10; Řím 9, 5; Žid 1, 1. 2.

Výraz „prvorozený všeho stvoření“ staví Krista nad všechny ostatní stvořené bytosti. Proto, že je „přede vším“, a to v čase i postavení, převyšuje všechny ostatní bytosti. „Prvorozený“ je obrazný výraz, vystihující důstojnost a postavení prvorozeného syna v biblické době. Kristus zaujímá jako stvořitel všeho jedinečné a absolutní postavení. Velikost vykoupení pochopíme jedině tehdy, pochopíme-li velikost Spasitele. Jedině on sám mohl tento úkol splnit.

Na které vzácné skutečnosti ukazuje Pavel, když mluví o Kristu jako o vůdci našeho spasení?

U v a ž u j

Dejme tomu, že by Bůh svěřil dílo vykoupení nějaké nižší bytosti. Jak bych si podle toho představoval Boha?

V jakém světle bych spatřoval hřích? Jaký dojem bych měl o tom, jak si váží lidských bytostí?

Jak se uplatňuje v praxi moje osobní zkušenost, že Kristus je stvořitelem a udržovatelem všeho?

Syn Boží stvořil všechny nebeské bytosti v souladu s Boží vůlí, a jemu patří jejich úcta a věrnost právě tak, jako Bohu! Kristus měl ještě projevit božskou moc a stvořit zemi a její obyvatele. Ale v tom všem netoužil po moci a povýšení. Zveleboval Otcovu slávu a prováděl jeho úmysly dobroty a lásky.

Úterý: III. Stvořitelské dílo odhaluje pravého Boha (Jer 10, 10—12)

Kdykoli chtěli proroci odlišit Boha od nepravých bohů, zdůrazňovali vždy skutečnost, že pravý Bůh stvořil nebe i zemi. Jedině on měl stvořitelskou moc, nikdo jiný. V 96. žalmu od 3.—5. verše čteme nejvýstižnější podání této vznešené pravdy.

Izaiáš se posmívá těm, kteří si dělají rytiny a klanějí se jim jako Bohu. Stvořitelská moc je jasným důkazem, že pravý Bůh je větší než člověk a že jedině on si zasluhuje úctu člověka. Iz 44, 6—20.

Ti, kteří se hlásí ke křesťanství a zavrhnou biblickou zprávu o stvoření, věří něčemu, co vzniklo v ovzduší protibožských představ. Spasení a víra křesťana tvoří pravdivou skutečnost, poněvadž Tvůrce obého současně vše stvořil a také vše udržuje.

Co tvoří podle biblických pisatelů největší rozdíl mezi pravým Bohem a všemi nepravými bohy?

U v a ž u j

Je možné popírat biblickou zprávu o stvoření a současně si uchovat hodnoty křesťanského náboženství?

Jakého Boha uctívá dnešní křesťan?

Apoštol Pavel psal z Ducha svatého a prohlásil o Kristu, že „všechny věci skrze něho stvořeny jsou a pro

něho, a on je přede vším a všechno jím stojí“ (Kol 1, 16. 17). Ruka, jež udržuje světy v prostoru, jež dbá na zákonité uspořádání a ustavičnou činnost všeho v Božím vesmíru, byla přibita pro nás na kříž.

Středa: IV. Ježíš Kristus, pravý Bůh (1 Jan 5, 11. 12. 20)

Zde Jan prohlašuje svoji absolutní víru v Krista. „Syn člověka přišel“ — Jan věděl, že to je nepopiratelná skutečnost (1 Jan 1, 1—3). Za druhé, Jan znal Ježíše Krista osobně jako Syna Božího a označuje toto osobní společenství s Kristem jako zůstávání v něm. Za třetí, v Ježíši Kristu je věčný život, a ten, kdo zůstává v Kristu skrze víru, má věčný život již zde. Uznáme-li důležitou skutečnost, že Kristus je opravdu Bohem, získali jsme klíč k životu věčnému.

Jakým uvažováním došel apoštol Jan k bezpečnému závěru, že on i ostatní věřící křesťané mají již věčný život?

Mám již věčný život, anebo je to dar budoucnosti?

Je nějaký rozdíl mezi věčným životem a mezi nesmrtelností?

Proč je věčný život důležitý pro křesťana?

Padlé lidstvo mohlo být obnoveno jedině skrze dar Božího Syna, který se rovná Bohu a má jeho vlastnosti. Ačkoli Kristus měl tak vznešené postavení, vzal na sebe ochotně lidskou přirozenost. Tak mohl využít svých zásluh v jeho prospěch a stát se zástupcem a zárukou člověka v boji s mocnostmi temna. Zvítězil, porazil nepřítel našich duší a nabídl člověku kalich spasení.

Čtvrtek: V. Spasení podmíněno tvůrčí silou (Efez 2, 4—7. 10)

Kristus ve své nové úloze spasitele a vykupitele pustil se do díla morálního znovuzrození člověka, nebo-li — jak

pře Pavel, vede jej k „dobrým skutkům“. Tak jako Stvořitel dal původně mrtvému Adamovu tělu život, daroval Ježíš morální život lidem „mrtvým v hříších“. „Oživil“ je neboli dal jim nový morální život. Jako křesťané jsme „dílo jeho stvoření“, tak jako jím byl Adam na počátku. Spasení nevyžaduje o nic menší působení Boží moci než stvoření těla. V čem je zde podstatný rozdíl? Morální obnovení vyžaduje současně spolupráci a úsilí člověka.

Jakou významnou zkušenost prožívá hříšník, kterému se dostalo Spasitelovy božské přízně?

U v a ž u j

Proč lze považovat obrácení jako tvůrčí čin? Čím se liší obrácený člověk od člověka neobráceného?

Ten, kdo se snaží získat nebe zachováváním přikázání neboli svými skutky, pokouší se o nemožnost. Člověk, který má pouze náboženství zákona, formu zbožnosti, nemá jistotu spasení. Křesťanský život není úprava nebo vylepšení staré povahy, nýbrž úplná proměna. Člověk musí odumřít sobě a hříchu a musí začít žít novým životem. A tuto změnu dokáže způsobit jedině Duch svatý.

Pátek: VI. Sobota svědčí o Stvořiteli (2 Moj 20, 8–11)

Bůh dokonal v šesti dnech dílo stvoření, sedmého dne odpočinul od práce a oddělil tento den na památku svého stvořitelského díla (1 Moj 2, 1–3). Poznali jsme již (Jer 10, 10–12), že bible považuje Boží stvořitelskou moc za největší důkaz toho, že Hospodin Bůh je pravým Bohem, a že se liší od všech nepravých bohů.

Stvořitel ustanovil sobotu za jedinečný a vynikající prostředek, podle něhož mají lidé poznat, proč je pravým Bohem. Sobota je památkou velkého díla stvoření dle 1. Moj 1. Člověk, který světlí sobotu podle vůle Boží, sedmého dne si vždy připomene prvních šest dní stvoření.

Tím vzpomíná na svého Stvořitele a nezapomene na něj tak snadno.

Sobota je podle Ezech 20, 12. 20 současně „znamením“ obnovující Boží moci ku posvěcení. Připomíná tak obnovení mravního obrazu Božího v člověku a původní stvoření člověka k obrazu Stvořitele.

Které dvě věci má sobota — sedmý den stále připomínat?

U v a ž u j

Jak bych mohl se svou rodinou využít sobotních chvil co nejlépe? Jak naplním Boží úmysl, aby se mi sobota stala připomínkou jeho stvořitelství?

Proč nemůže jiný den týdne připomínat dílo stvoření právě tak jako sobota?

Pán si přeje, aby sobota upozorňovala člověka na dokonání díla stvoření. Příroda o tom promlouvá a hlásá, že živý Bůh, Stvořitel, je největším vládcem nade vším. Mluví o tom nádherný šat stromů, rozvíjející se poupata a vonné květiny. Vše mluví o Bohu. Sobota poukazuje na toho, který to vše stvořil, vede člověka ke knize přírody, v níž je Stvořitelova moudrost, moc a láska.

VII. Závěrečné otázky

1. Podle které zprávy 1. kapitoly Genese poznáváme, že na stvoření člověka se podílelo více božských osobností?

2. Správně či nesprávně: Kristus byl podle ap. Pavla první ze všech stvořených bytostí.

3. Pisatelé bible zdůrazňují, že Hospodin je Bohem a označují ho jako: a) Stvořitele, b) Vykupitele, c) Toho, který vše zjevuje, d) Soudce.

4. Správně či nesprávně: Podle miláčka Páně Jana dal nám Bůh život věčný už nyní.

5. Bůh dal několik věcí, které nám ho mají připomínat: a) desátek, b) křest, c) sobota, d) Večeře Páně.

Odpovědi: 1. Učiňme, našemu; 2. nesprávně; 3. a; 4. správně; 5. c.

3. úkol — 17. července 1971

Kristus je od věčnosti

Izai 57, 15.

Kdo si představuje Krista jen od jeho zrození v Betlémě, a ne od počátku před věky věků, nechápe jeho věčnou existenci. Tak nám ho totiž inspirovaní pisatelé bible líčí. Jenom on, který se jako Bůh stal člověkem, mohl nám dát příklad bezhříšného života a mohl vstát z hrobu k novému životu (Jan 10, 18). Jen on nám může udělit moc a milost k vítězství nad hříchem, abychom dokázali žít v souladu s Otcovou vůlí.

Neděle: I. Od počátku (Mich 5, 2)

Bible líčí Mesiáše jako Syna krále Davida a dědice jeho trůnu. Předpovídá, že se narodí v Betlémě. Proroctví (Iz 9, 6. 7; 11, 1—4) a lid (Mat 20, 30; 21, 15) prohlašují Mesiáše za „syna Davidova“.

Micheáš mluví o Mesiáši, budoucím vládcí Izraele, že přijde z Betléma. Pokračuje však dále, že „jeho východové jsou od starodávna, ode dnů věčných“ — dávno předtím, než byl Betlém. Prohlašuje, že Mesiáš, který má přijít, existuje vlastně od pradávna, kdy ještě nebyl ani Juda.

Srovnejme s tímto výrokem další verše, mluvící o Kristově preexistenci: Iz 9, 6; Jan 1, 1—3; 17, 5; Kol 1, 17. Co praví prorok Micheáš o původu, rodu, rodišti a o budoucí úloze Mesiáše?

U v a ž u j

Proč je důležitá okolnost, že Spasitel světa existoval od věčnosti?

Jak odůvodníš, proč Písmo mluví o Kristu jako o synu Davidovu?

Je to slavná skutečnost, že Kristus byl zajedno s Otcem již před založením světa. Toto světlo svítí v temnotě a způsobuje božskou zář. Tato sama o sobě tajemná pravda vysvětluje mnoho jiných záhadných a jinak nevysvětlitelných pravd; sama je však zahalena nepřístupným a nepředstavitelným světlem.

Pondělí: II. Kristus, Boží Syn (Skut 13, 32. 33)

Další předpověď o Mesiáši praví, že je dědicem Davida trůnu. Žalm 2, 6. 7. Mluví se zde o „králi“, kterého Bůh ustanovil na „svaté hoře Sion“. Dále následuje božské prohlášení o tomto nastávajícím Králi: „Ty jsi můj syn, já dnes zplodil jsem tě.“

Mluví, Bůh, oslovuje příštího mesiášského Krále jako svého Syna. Ve staré hebrejské mluvě znamená tento výraz nejen vztah a charakter, nýbrž i rodové synovství. Hospodin prohlašuje: „Já dnes zplodil jsem tě.“ Kdybychom to měli brát doslova — jako v případě otce, který zplodil syna — musela by být určitá doba, kdy Kristus neexistoval. Tak to tvrdil Arius před 1600 lety. Ale v první části jsme poznali, že by to bylo v rozporu s tvrzením pisatelů bible, kteří mluví o Kristově věčné existenci.

Ve Skut 13, 32. 33 máme inspirovanou odpověď na otázku Žalmu 2, 7. „Tento den“ znamená den Kristova vzkříšení a den zplození neznámá nic jiného než vyvolání Krista z hrobu. Pavel to praví jasně v Kol 1, 18: „Prvorozený z mrtvých.“ Čti též Zjev 1, 5. (Dle jiného překladu: „Zplození z mrtvých“.) Též Řím 1, 4.

V jakém slova smyslu je Kristus „prvorozeným“ Otce? Která slavná událost to způsobila?

U v a ž u j

Je titul „Syn Boží“ odrazem důvěrného spojení dvou členů Trojice anebo odráží vztah, podřízený plánu vykoupení a vtělení?

Co znamená označení „Syn Boží“ pro mne? Nakolik mi umožňuje pochopit můj vztah k Bohu?

Úterý: III. Bůh v těle (Jan 1, 1. 14)

Toto oslovení se vyskytuje v evangeliu Janově a v jeho epištolách. Jeho dalekosáhlý význam se pokoušely vystihnout celé svazky knih, které za tím účelem byly napsány.

Slovo je vyjádřením myšlenky. Kristus v těle byl živým projevem neboli výrazem nekonečného Božího charakteru a lásky Boží k člověku, ztracenému v hříchu (Jan 3, 16). Svým bezhříšným životem, laskavou službou potřebným a zástupnou smrtí na kříži vyjadřoval lásku nebes ke ztracenému lidskému pokolení. Zjevil Boha takového, jaký je — milostivého a milosrdného Otce, který nabízí vysvobození z moci hříchu (Jan 17, 3).

Výraz „jednorozený“ — „zplozený“ je chybný překlad z řečtiny. Má spíše znít jako „jedinečný“. Jan netvrdí, že Kristus kdysi v dávné věčnosti vznikl podobně jako vznikají lidské bytosti. Prohlašuje, že sláva, kterou s ostatními učedníky na Kristu viděl, mohla být jedinečně odrazem božství. Jan to uvádí jako absolutní důkaz Ježíšova božství. Viz též 2 Petr 1, 16—18.

Jak představuje Jan Ježíše Krista svým čtenářům? Jakou vzácnou pravdu uvádí o Kristově preexistenci a o jeho poslání na tuto zemi?

U v a ž u j

Co znamená označení „Slovo“ pro mne? Pomáhá mi lépe chápat a oceňovat Boží a Spasitelovu lásku? Jak? Proniklo Boží poselství do mého srdce? Projevuje se

v mém životě tak, že i jiní mohou v mé osobě Slovo slyšet a vidět?

Kristus mluví o své preexistenci a zalétá v myslí až do nekonečné minulosti. Ujišťuje nás, že nikdy nebyla doba, kdy by nebyl v úzkém společenství s věčným Bohem. Židé naslouchali hlasu Toho, který byl odjakživa s Otcem.

Středa: IV. Otec a Syn (Žid 1, 8–12)

1. kapitola k Židům podhrnuje clonu věčnosti. Inspirační nám ukazuje poněkud na absolutní, odvčké spojení dvou osob Božství. Je to Otec a Syn. Můžeme s úctou a úžasem naslouchat jejich božské rozmluvě.

Otec zde oslovuje Syna jako Boha a uznává jej vládcem. Tuto „slávu“ měl Kristus s Otcem již „před ustanovením světa“ (Jan 17, 5). „Veškerá moc“ (Mat 28, 18) mu byla vrácena při vzkříšení. Když Kristus přišel na naši zemi, zřekl se této slávy i moci. Fil. 2, 7. 8.

Jelikož Písmo mluví výlučně o Kristu jakožto o spasiteli lidí, který se vzdal božské moci i přednosti (Fil 2, 5–8), představuje ho většinou jako člověka, který žil mezi lidmi, neboli byl poddán Otcí. Tyto výrazy o poddanosti nemají být považovány za jediný vztah mezi těmito dvěma osobami Božství.

Poukaž na 7 důležitých pravd o Kristu a o jeho postavení v nebesích, jak je vyslovil Otec.

U v a ů u j

Co nám praví Písmo o absolutním vztahu mezi Kristem a Otcem a jeho postavení v nebesích jako vládce vesmíru?

Vázím si nyní více Kristovy lásky? Posiluje to moji víru? Mohu s ním lépe spolupracovat, když si představím všechnu jeho slávu?

Kristus byl od věků zajedno s Otcem. Zůstal spojen s Bohem i tenkrát, když se stal člověkem.

Čtvrtek: V. Zřekl se přednosti božství (Fil 2, 5–8)

Pavel praví, že Kristus byl Bohem, a mohl právem odepřít zřící se této hodnosti, byť se jednalo o přechodnou dobu. Avšak on se vzdal (Jan 17, 3) této slávy a božské moci, aby mohl na sebe vzít podobu služebníka. Stal se podoben člověku, stál hluboko pod Otcem a byl mu poddán. Ale nejen to. Když kráčel ke kříži, byl nejopovrženější ze všech lidí. Jak úžasná to láska! Dovedeme si představit větší ústupek? Vládce vesmíru — a bezbožní lidé jej soudí jako nejhoršího zločince.

Učinil to pro nás. Toto místo Písma sv. nám umožňuje pochopit lépe, co znamenalo Kristovo pozemské poslání pro něho, pro obyvatele nebes a pro ostatní světy. Skloňme svá srdce před ním v lásce a vděčnosti a rozhodněme se znovu, že budeme žít pro něj tak, jak on žije pro nás. Buďme ochotni zřící se sami sebe a služme našim bližním, jak to činil on pro nás.

Jak smýšlel Kristus, když shlížel soucitně na lidskou rodinu, ztracenou v hříchu? K čemu ho to přivedlo?

U v a ž u j

Jak mohu podle Kristova vzoru „vyprázdnit“ sama sebe?

Mohu uvést příklad někoho, kdo se obětoval v službě pro své bližní?

Mělo-li být lidstvo zachráněno, musel Syn Boží, majestat nebe, být převtělen, musel se ponížít a být ukřižován. Jiné cesty nebylo. Jakmile byl plán vykoupení určen, nemohl satan obviňovat Boha, že mu v jeho velebnosti nezáleží na tak nepatrném tvorů, jakým je člověk.

Pátek: VI. Věčný Bůh mezi námi (Iz 57, 15)

Žádná inspirovaná zpráva o Boží velebnosti a slávě nepřevyšuje krásou a působením tento výrok. To není nějaká obrazná řeč. Obyčejně se domníváme, že prostor je obyvatelný. Ale proč by nemohl být čas zrovna tak obyvatelný? A jestliže čas, proč ne i věčnost? Prostor i čas

náleží Bohu. Zde pozorujeme, jak Bůh klidně, beze svěchu vládne celému vesmíru.

Ale jaký to div! Vládce vesmíru čeká na nesmělé zavolání upřímného srdce a přebývá pak v něm, ovládne naši mysl, city a život. Proč mu záleží na nás křehkých skvrnkách kosmického prachu? Na nás, kteří jsme zbloudili do hříchu a odpadnutí od Boha?

• Jak vyjadřuje Pavel podobnou myšlenku u Gal 2, 20?

Jakou výzvu činí Věrný svědek Laodiccjským dnes? Zjev 3, 20.

• Čti dále 1 Kor 3, 16; Efez 3, 17.

• Kterou vznešenou přednost nabízí vládce vesmíru těm, kteří mají pokorné a kající srdce?

Uvažuj

• Co to znamená, mít pokorné a „potřené“, kající srdce?

Zařídím-li se podle tohoto požadavku, jaký to bude mít vliv na mé smýšlení, mluvení a jednání?

Musíme pečlivě usměrňovat a rozvíjet svůj život, aby se v nás zračila plnost božské povahy. Bůh očekává od lidí, že využijí rozumu, který jim dal. Svědomí musí mít přední postavení nade vším. Musíme své duševní a tělesné síly i pocity usměrňovat tak, aby se dokonale rozvinuly.

VII. Závěrečné otázky

1. Který prorok předpověděl, že Pán Ježíš se narodí v Betlémě? a) Izaiáš, b) Micheáš, c) Daniel, d) David.
2. Pavel uplatňuje Otcovo prohlášení: „Ty jsi můj Syn, já dnes zplodil jsem tě“ na a) okamžik v minulosti, kdy Kristus vznikl jako Syn Boží, b) jeho narození v Betlémě, c) křest v řece Jordán, d) zmrtvýchvstání z hrobu.
3. Dopln: „— — — byl Bůh a Slovo — — — učiněno jest a přebývalo mezi námi.“
4. Správně či nesprávně: V 1. kap. k Židům čteme, že

Kristus oslovuje Otce: „Trůn tvůj, ó Bože, je ode dnů věčných; žezlo spravedlnosti tvé je žezlem království tvého.“

5. Doplně: Před svým příchodem na tuto zemi „nepovažoval Kristus — — — být — — — Bohu.“

6. Kde chce přebývat Ten, který ve věčnosti přebývá?

Odpovědi: 1. b) Micheáš, 2. d) zmrtvýchvstání, 3. To Slovo, tělem, 4. nesprávně, 5. loupež, rovným, 6. V našem srdci neboli v srdci zkroušeném a potřeném.

4. úkol — 24. července 1971

Kristus — JSEM, který JSEM

Základní verš: Izai 26, 4.

Nový zákon mluví o Kristu jako o stvořiteli a udržovateli všeho. Líčí ho jako Boha v pravém a plném slova smyslu a rovněž tak, jak se představil ve Starém zákoně: „Jsem, který jsem.“ Kristus byl ve staré smlouvě vládcem Izraele, v nové smlouvě je naším Pánem. On vyvedl lid izraelský ze země otroctví, pečoval o něj po dobu čtyřiceti let putování na poušti a vedl jej při dobývání Kanaánu.

Neděle: I. Jsem, který jsem (2 Moj 3, 13. 14; 6, 3)

Bůh vyvolal Izraelské z Egypta a představil se jim novým jménem, aby jej znali. Toto jméno znělo Yahweh (nesprávně přeloženo jako Jehova). Jméno vyjadřovalo v biblických dobách charakter, ideál, touhy anebo významnou životní zkušenost. Označení Yahweh (obvykle se překládá jako Pán nebo Hospodin) znamená zřejmě tvar

slovesa „býti“ a může se přeložit volně jako „samostatná existence“, „Věčný“, „Ten, který žije věčně“. Zdá se, že slovo „věčný“ nejlépe odpovídá našim představám.

Toto jméno, které se ve Starém zákoně vyskytuje více než 5 tisíckrát, rozlišuje Boha ode všech nepravých bohů. Jména osob byla za starodávna velmi významná. Židé uznávali nejvyšší majestát pravého Boha, vládce vesmíru, a považovali již pouhé jeho oslovení za něco tak posvátného, že je ani nevyřkli. Tím se stalo, že se ztratilo správné vyslovení tohoto jména. Zákoníci často posvátné slovo Yahweh vynechali a doslova nechali patřičné místo prázdné. Obvykle však přidali k souhláskám Yahweh samohlásky slova „Pán“ „Hospodin“ a podle toho to i četli. Znělo to podobně jako Jehova. Ovšem, židovský čtenář čte takové místo vždy jako „Pán“ („Hospodin“), nikdy jako Jehova.

Kterým novým jménem se představil Bůh Mojžíšovi a Židům, když je chtěl vyvést z Egypta a učinit zvláštním lidem smlouvy?

U v a ž u j

Proč se Bůh zjevil Izraeli novým jménem, když je vyvedl z Egypta, aby byli jeho lidem smlouvy? Jak mohu já vyjadřovat úctu k oslovení a titulům, jež Bohu dávám?

Pondělí: II. Dříve než Abrahám byl, já jsem (Jan 8, 56–59)

Když Pán Ježíš přišel jako naplnění všeho, co staří proroci o něm napsali, poznali v něm ti, kteří měli pokorné srdce a duchovní rozhled, že on je zaslíbeným Mesiášem. Ostatním bránila duchovní pýcha, aby ho přijali. Jan 1, 11.

Za dnů Ježíše Krista platila přítomná pravda, že je prorokovaným Mesiášem, převtěleným Božím Synem. To bylo i heslem prvotní církve (Jan 20, 31; 1 Jan 5, 1); Kristus byl jejich vyznáním víry.

Jednou měl Spasitel debatu s vůdci národa, v níž prohlásil, že posvátný název „Jsem“ (Yahweh) označuje jeho osobu. Tím potvrdil, že je Bohem Starého zákona. Rozčilení Židé popadli kamení a chtěli ho na místě zabít pro zdánlivé rouhání. Kdyby něco takového hlásal člověk, bylo by to skutečně rouhání. Kristovi nepřátelé se skutečně také na základě této okolnosti domáhali jeho smrti (Mat 26, 63–66). Když ho při jiné příležitosti zase chtěli ukamenovat, ospravedlňovali svůj úmysl slovy „totiž, že ty, člověk jsa, děláš se Bohem“ (Jan 10, 33).

Jaký kritický okamžik nastal, když Kristus prohlásil: „Dříve než Abrahám byl, já jsem“?

U v a ž u j

Vžij se do postavení lidí za dnů Ježíše Krista. Jak by ses zachoval, kdyby někdo prohlašoval, že je Bohem, ač by na něm nic božského nebylo?

Cím by musel své tvrzení podložit?

Jaký důkaz měli tehdejší lidé, aby se mohli správně rozhodnout?

Úterý: III. Alfa a Omega (Zjev 1, 4. 8; 22, 12. 13)

Jan označil poslední knihu Písma svatého jakožto „Zjevení Ježíše Krista“ (Zjev 1, 1). Ve 4. a 5. verši uvádí o Otci tři důkazy jeho nekonečného božství: 1. „Byl“ vždy od věků, „je“ nyní a „přijde“ neboli „bude“ ve všech dobách až do věčnosti. 2. On je „Alfa“ a „Omega“ — dnes bychom řekli A a Z — neboli první a poslední písmeno abecedy. 3. „On je počátek i konec“ — existoval dávno ve věčnosti před všemi stvořenými bytostmi a věcmi a nikdo nebude existovat po něm. On totiž nepřestane nikdy existovat.

Jan končí své zjevení o Ježíši Kristu označením těchto vlastností, takže je jasně vidět, že se to týká Krista (Zjev 22, 13. 16).

Řecký výraz „Já Ježíš“ je totožný s překladem Septuaginty „Já Jsem“ (2 Moj 3, 14). Jan označuje na různých místech (jako Jan 1, 1–3; 8, 56–59; 10, 33 a podobně) Krista tímto názvem. Srovnej Jan 20, 31.

Kterými výrazy vystihuje Jan časově neomezenou, věčnou podstatu Boha Otce a Krista? Co vystihují výrazy o těchto dvou božských osobách?

Uvažuj

Jak by to dopadlo, kdyby Bůh, kterého uctívám, nebyl věčný? Má to pro mne zvláštní význam, že věčný je?

Lze některou vlastnost přisoudit pouze jednomu členu nebeské Trojice?

Kristus je Alfa a Omega, Genese Starého zákona a zjevení Nového zákona. V Kristu se oba pojmy naplňují. Druhý Adam způsobil smíření prvního Adama s Bohem svou poslušností — zvítězil totiž nad satanovými pokušeními a napravil Adamův hanebný poklesek a pád.

Středa: IV. Skála věku (1 Kor 10, 1–4)

V 5 Moj 32, 4 označuje Mojžíš Boha Izraele jako „Skálu“. Skála představuje vhodně pevnost, sílu, vytrvalost i bezpečí. Když Izrael putoval po poušti, stala se skála pro něho zdrojem životodárné vody. Slovo „Skála“ se tedy stalo svým významem jakousi jistotou pro všechny, kteří Bohu důvěřují. Pavel prohlašuje v listu ke Korintským, že „Skála“, která doprovázela lid izraelský na poušti, byl Pán Ježíš. Všemohoucí byl jejich osobním strážcem. 5 Moj 31, 6.

Pavel poukazuje zvláště na skálu, z níž po udeření tekly pro poutníky proudy vody. Máme dnes tutéž přednost jako kdysi starý Izrael, že nás životem provází Duchovní skála.

Jakým vhodným a významným způsobem shrnuje apoštol Pavel něžnou Boží péči o jeho lid?

U v a ž u j

Do jaké míry lze říci, že označení Boha ve Starém zákoně se převážně týká Bytosti, která později přišla na svět jako Ježíš Kristus?

Jak mne může na cestě životem povzbudit označení Krista „Mocná skála“?

Skála, do níž udeřil Mojžíš, byla předobrazem na Krista. Tento symbol představuje nejvzácnější duchovní pravdy. Tak jako z této skály vytékaly proudy čerstvé vody, byl i Kristus „raněn od Boha“, „potřen pro nepravosti a přestoupení naše“ a z něho vytéká pro padlé lidstvo proud spasení. Tak jako měl služebník Boží jednou udeřit do skály, byl i Kristus „jednou obětován pro hříchy mnohých“. Náš Spasitel nemohl být podruhé obětován. Ti, kteří touží po požehnání jeho milosti, musí o ně upřímně a vroucně prosit, a to ve jménu Ježíše Krista. Taková modlitba připomene Hospodinu rány Pána Ježíše, z nichž vytékala životodárná krev, znázorněná prýšticí vodou na poušti.

Čtvrtek: V. Cesta k Otci (Jan 14, 6—9)

Ježíš přišel na svět vlastně proto, aby zjevil svého Otce. Zjevoval dokonale svého Otce. Hřích vytvořil hlubokou a širokou propast nevědomosti a podezření mezi Bohem a člověkem. Pán Ježíš přišel postavit most, který by nám umožnil cestu zpět k Bohu. Ve skutečnosti byl on sám tím mostem. On je ta cesta, po níž se můžeme vrátit k Bohu. Jiné možnosti není. „Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (Jan 14, 6).

Lidé se po celá staletí snaží dosáhnout nebe jinými cestami, než jak šel Ježíš — samospravedlností, filosofií, náboženskou formou bez přetvořující moci, uctíváním vlastních výtvorů. Ale to vše jsou slepé uličky. Která je jediná cesta ke spasení? Skut 4, 12.

Jak shrnul Ježíš těsně před svým zrazením účel svého poslání na zemi?

U v a ž u j

Vystihuje symbolický výraz „cesta“ vhodně Ježíše Krista jakožto spasitele člověka? V jakém směru?

Znamenají Ježíšova slova u Jana 14, 6—9 víc než nahodilou souvislost s tvrzením prvých křesťanů, že jejich náboženství je „cestou“? Viz Skut 9, 2; 19, 9. 23; 22, 4; 24, 14.

Před příchodem Ježíše Krista se lidé marně tázali: „Co je pravda?“ Temnota příkrývala zemi a hustá mrákota národy. Dokonce i Judstvo bylo ve tmě, přestože slýchalo hlas Boží. Pravda Boží byla umlčována pověrou a tradicemi svých vykladačů a domnělé dítky Boží se tříšily ve sporech, předsudcích a v žárlivosti. Pak poslal Bůh Učitele, Toho, který byl Cestou, Pravdou a Životem. Ježíš přinášel čistou, bohatou pravdu nebes, která ozářila mravní temnotu světa. Bůh řekl: „Buď duchovní světlo“, a ve tváři Ježíše Krista se zjevilo světlo Boží slávy.

Pátek: VI. Plnost Božství (Kol 2, 6. 7. 9)

Ježíš je „cestou“, po které máme chodit, on také ukazuje na způsob, jak se máme chovat. Máme být v něm zakořenění jako stromy v půdě a od něho máme čerpat výživu. Žalm 1. On má být základem našeho života, na němž máme stavět mohutnou stavbu.

Ježíš pro nás znamená vše, co je zahrnuto ve skutečnosti, že „v něm přebývala všechna plnost božstva tělesně“. Kristus je s Otcem zajedno v povaze, v charakteru, v božských ctnostech a v něžné péči o svá stvoření. Kristus je Bohem v pravém slova smyslu, a tato vznešená skutečnost je naší jistotou a nadějí.

V prvých staletích vniklo do křesťanství mnoho bludů, které působily církvi potíže v otázce 1) Kristovy božsko-lidské počátky a 2) jeho vztahem k ostatním členům Trojice. Patřilo sem hnutí docetismu, gnosticismu, sabellianismu, monarchianismu, arianismu a nestorianismu. Církev

pořádala mnoho sněmů od r. 325 v Niceji do r. 680 po Kr. v Konstantinopoli, kde se přesvědčila o tom, že Kristus je skutečně Bohem a že Bůh se skládá ze tří bytostí.

Sněm v Chalcedonu r. 451 po Kr. prohlásil: „Vyznáváme, že Ježíš Kristus, dokonalý Bůh, je současně dokonalým člověkem. Je vpravdě Bohem i člověkem, který má skutečně duši i tělo. Tvoří jednotu s Otcem jako druhá osoba božství a jednotu s námi jako člověk. Podobá se nám ve všem, až na to, že nezhrěšil.“

Které jasné tvrzení ap. Pavla řeší jednou provždy stupeň Kristova božství?

U v a ž u j

Je snad Kristus v některém směru či stupni méně či podřadněji Bohem?

Jak chápeme opakované Ježíšovo tvrzení, že nemůže činit nic sám od sebe a že Otec je větší nežli on?

Učinil-li Kristus vše, musel být dávno předtím. V tomto směru bylo řečeno tolik rozhodných slov, že nikdo nemusí být na pochybách. Kristus byl Bohem v nejvyšším slova smyslu. Byl od věčnosti s Bohem, byl Bohem nade vším, požehnaným od věků až na věky.

VII. Závěrečné otázky

1. Doplň: Bůh nařídil Mojžíšovi, aby ho představil lidu izraelskému v Egyptě novým jménem — — —
2. Židé chtěli Ježíše ukamenovat, když o sobě řekl, že je:
a) Synem Božím b) Synem Abraháma c) Mesiášem
d) JSEM, který jsem.
3. Správně či nesprávně: Označení „Alfa“ a „Omega“ a „počátek a konec“ vztahuje se ve Zjevení na Boha Otce i Boha Syna.
4. Pavel popisuje Boží dobrotu, zjevenou Izraelským na cestě z Egypta a mluví o Kristu jako o a) Skále b) oblaku c) pastýři d) křídlech orličích.

5. Doplně: :V noci, kdy byl zrazen, řekl Pán Ježíš učedníkům: „Já jsem ta ———, ———, ———, nikdo ——— než skrze mne.“
6. Správně či nesprávně: Kristus je podle ap. Pavla právě tak dokonale Bohem jako Otec.
- Odpovědi: 1. Jsem, který jsem 2. d) 3. správně 4. a)
5. Cesta, pravda, život, nepřichází k Otci než... 6. správně.

5. úkol — 31. července 1971

Kristus Mesiášem (1. část)

Základní verš: 2 Tim 1, 12.

Měli-li lidé dojit vysvobození z hříchu a smrti, museli svého Vysvoboditele poznat a museli mít přesvědčivé důkazy o jeho božském poslání. Proto dal Bůh ve Starém zákoně zaznamenat celou řadu prorockých výroků, v nichž předpověděl všechny důležité okolnosti, týkající se osoby, příchodu, života, smrti a vzkříšení Mesiáše.

Některá proroctví jsou určitá a jasná, kdežto u jiných museli inspirovaní mluvčí poukázat na jejich mesiášský význam. K těmto proroctvím zřejmě patřily mnohé předpovědi, na něž upozornil Pán Ježíš v den svého vzkříšení dva učedníky, jdoucí do Emaus. A další stati SZ, jež se vztahovaly na místní historické události své doby, poukazovaly rovněž v jistém směru na Mesiáše a na jeho poslání na zemi, jak mnozí později poznali.

Neděle: I. Nalezli jsme Mesiáše (Jan 1, 35—37. 40—42)

Od prvního zaslíbení Spasitele v ráji Eden (1 Moj 3,

15) uplynuly čtyři tisíce let. Proroci předpovídali po staletí jeho příchod a upřímní mužové a ženy toužebně čekali na splnění zaslíbení. Když nastala plnost času, poslal Bůh svého Syna na svět (Gal 4, 4) a ozval se hlas, který zvěstoval, že konečně přišel Beránek Boží.

S jakou asi radostí nesla se od úst k ústům upřímná slova: „Nalezli jsme Mesiáše!“ Den vysvobození se přiblížil. Konečně nastal den, po němž toužil všechen Izrael. Zaslíbený Vykupitel přišel. Lidé chovali ve svých srdcích i myslích velké naděje.

Kristus byl na počátku své služby pomazán Duchem svatým (Skut 10, 38). Tak zpečetila nebesa uznání toho, jehož Bůh poslal na svět jako vykupitele světa. Název „Mesiáš“ a „Kristus“ vyjadřuje božské poslání, s nímž přišel na tento svět.

Jak představil Jan Křtitel Pána Ježíše zástupům? Byla tato slova symbolická? Jak si vykládali někteří posluchači Janova slova, když je zvěstovali svým přátelům?

U v a ž u j

Proč představil Jan Křtitel Ježíše naslouchajícím zástupům jako „Beránka Božího“?

Kdyby Pán Ježíš přišel dnes, jak by měl být představen, aby to lidé pochopili? Oslovení „Beránek Boží“ a „Kristus“ bylo pro lidi Janovy doby významné.

Pondělí: II. Prorok beze cti (Mat 13, 54--57)

Většina lidí, hlavně obyvatelé Nazaréta, uznali a přijali Ježíše okamžitě jako Mesiáše. Neměli velký duchovní rozhled, ale jeho zvláštní slova a zázraky na ně zapůsobily. Nikdy dosud neslyšeli takové burcuující poselství a pochopili, že v něm působí nadlidská síla. Ale Pán Ježíš byl člověkem v podstatě takovým, jací byli sami. Znali jeho rodokmen, znali se s členy jeho rodiny. „Do vlastního přišel, a vlastní ho nepřijali“, „Na světě byl, a svět

ho nepoznal“ (Jan 1, 11. 10). Kníže tohoto světa zaslepil jejich duchovní zrak, takže nedovedli spatřovat duchovní skutečnost za tím, co bylo vidět.

Izaiáš předpověděl tuto duchovní zaslepenost (Izai 53, 2). Posléze většina lidí „od něho odešla a nechodili více s ním“. Pouze jedinci mu věřili dál a prohlásili: „My jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, Syn Boha živého“ (Jan 6, 66. 69).

Když se Ježíš vrátil do Nazaréту, jaký zmatek tam nastal? Co to způsobilo?

U v a ž u j

Uveď několik důvodů, proč ti, kteří znali Ježíše nejlépe, byli mezi prvními, kteří ho zavrhlí?

Mohu se něčemu přiučit z přísloví: „Není prorok beze cti než ve vlasti své?“

Úterý: III. Svědectví očitých svědků (1 Jana 1, 1–3)

Pozoruhodné ve zprávách NZ o životě a poslání Pána Ježíše je, s jakou absolutní důvěrou ho líčí pisatelé jako zaslíbeného Mesiáše a Syna Božího. Ti, kteří mu byli nejbližší a mohli tak nejlépe posoudit věrohodnost jeho důkazů, přijali je za dostatečný důkaz jeho mesiášství. I poslední pochybnosti Tomáše se rozptýlily. Apoštolé byli tak o svém poselství přesvědčeni, že evangelium, jež světu přinášeli, mělo také přesvědčující moc.

Jan uvádí tři druhy důkazů: viděl, slyšel a dotýkal se Ježíše. Viděl Kristovy zázraky, slyšel jeho vzácná slova pravdy a podle doteku věděl, že Ježíš je skutečnou bytostí a ne nějaký duch, jak prohlašovali docetisté jeho doby. Jan líčil všechny události jako očitý svědek a nikdo nemohl jeho svědectví zviklat. Čti Jan 6, 66–69.

Jak odůvodňoval apoštol Jan své pevné přesvědčení, že Ježíš je skutečně Mesiáš, Boží Syn?

U v a ž u j

Co je pro mně největším důkazem, že Ježíš byl tím, za něhož se prohlašoval? Na čem je založena moje víra?

Jsem přesvědčen, že má víra v Krista a v bibli, jakožto jeho poselství lidem, není klam?

V hrozném pronásledování, jež následovalo, přispěl apoštol Jan nesmírně k utvrzení a posílení víry věřících. Jeho nepřátelé nemohli jeho svědectví vyvrátit a jeho bratři mohli statečně a věrně snášet své soužení. Kdykoli se zdálo, že víra křesťanů v těžkých proivenstvích zakolísá, starý, zkušený Ježíšův služebník opakoval mocně a výmluvně příběh o ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Spasiteli. Lpěl věrně na své víře, a z jeho úst, zaznívalo neustále toéž radostné poselství: 1 Jan 1, 1—3 — „Což bylo na počátku, což jsme slyšali, co jsme očima svýma viděli, a co jsme pilně spatřili, a čeho se ruce naše dotýkaly, o slovu života. Nebo ten život zjeven jest, a my jsme viděli, a svědčíme i zvěstujeme vám ten život věčný, kterýž byl u Otce, a zjeven jest nám. Což jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme vám, abyste i vy s námi obecenství měli, a obecenství naše aby bylo s Otcem i s Synem jeho Jezukristem.“

Středa: IV. Naplněné proroctví (2 Pet 1, 16—19)

Také Petr se představuje jako očitý svědek toho, co hlásal o Ježíši Nazaretském. Byl tam a věděl, o čem mluví. Petr uvádí zvláštní zkušenost, kterou s Kristem prožil a která mu dokázala, že Ježíš byl Bohem — proměnění na hoře. Čti Mat 17, 1—8. Petr pokračuje, že to potvrdilo slova starodávných proroků a dokázalo, že předpovědi SZ o Mesiáši se skutečně naplnily v Kristu.

Pro Petra byla tato přímá souvislost mezi proroctvím a naplněním jasným, nezvratným důkazem, že Ježíš z Nazareta je Mesiášem.

Uveď, jak Petr vyjádřil svou víru v Ježíše Krista jako předpověděného Mesiáše.

U v a ž u j

Je Petrův důkaz o božském původu Ježíše Krista právě tak platný a přesvědčivý dnes jako za doby prvních křesťanů?

Máme my dnes důkazy o Kristově mesiášství, jež kdysi Petr a Jan neměli? Který největší důkaz můžeme dát dnešnímu pochybujícímu světu o požadavcích křesťanské víry?

Apoštol mohl právem mluvit o Božím úmyslu s lidstvem, protože za Kristova života na zemi viděl a slyšel mnoho o království Božím. „Nenásledovali jsme vtípně složených bájí“ připomínal věřicím, „když jsme zvěstovali moc a příchod Pána našeho Jezukrista, ale byli jsme očitými svědky jeho slávy.“

Tento důkaz jistoty naděje věřících byl sice přesvědčivý, ale všichni se mohou utvrdit a bezpečně zakotvit na ještě pádnějším důkazu proroctví.

Čtvrtek: V. Pádný důkaz (Luk 24, 25—27. 32. 44—46)

Jistě bychom se z toho radovali, kdyby Lukáš uvedl všechna ta místa z Písma, na něž Spasitel poukazoval oběma učedníkům cestou do Emaus. Kristus jim chtěl dokázat, že jeho život a služba a zvláště nedávná smrt a vzkříšení jsou skutečně naplněním proroctví. Jaké vzácné verše by to byly! Možná, že budeme moci Pána Ježíše na věčnosti požádat, aby nám zopakoval biblickou úvahu, která posluchače nadchla tak, že později prohlásili: „Zdaliž v nás nehořelo srdce naše, když s námi rozmlouval a otvíral nám písmo?“

Jakým způsobem Pán Ježíš zbavil zármutku srdce i mysl obou učedníků, jdoucích do Emaus? Jak je připravil, aby pochopili a plně ocenili osobní důkaz o vzkříšení, který jim později dal?

U v a ž u j

Co přesvědčilo učedníky na cestě do Emaus víc: splnění proroctví anebo osobní rozmluva se zmrtvýchvstalým Kristem?

Na základě které vzrušující zkušenosti prohlásili: „Zda-li v nás nehořelo srdce naše?“ Jaké naučení plyne z toho pro nás dnes?

Pátek: VI. Osobní přesvědčení (2 Tim 1, 9. 10. 12)

Jan, Petr a ostatní apoštolé byli přímými svědky života a služby Ježíše Krista a byli pevně přesvědčeni o tom, že je tím, za kterého se vydává. Mohou však mít stejné přesvědčení i ti, kteří neměli možnost stýkat se osobně s Ježíšem? Ti, kteří učedníky slyšeli mluvit o Kristu a všichni od té doby musí věřit učedníkům?

Zkušenost, jak apoštol Pavel přijal Krista a jakým se stal misionářem v cizích zemích, jakož i to, že je pisatelem větší části NZ, dokazuje, že i člověk, který nebyl očitým svědkem, může být právě tak přesvědčen o zprávě evangelia jako první apoštolové. Proto má Pavlovo důrazné prohlášení: „Vím, komu jsem uvěřil“ pro nás dnes takový význam a velkou jistotu. Pavel věděl. I my můžeme vědět.

Kterými dramatickými slovy utvrdil Pavel svou víru a důvěru v Krista a v nabízené spasení?

U v a ž u j

Kdy mohu mít právě takovou jistotu o Kristu a o evangeliu jako Pavel?

Jak mohu přesvědčit ostatní, že to, čemu věřím, je skutečně takové? Jak je mohu přimět k tomu, aby rovněž uvěřili?

Apoštol se snažil posilovat a povzbuzovat hrdstku křesťanů, kteří ho doprovázeli na popraviště. Opakoval jim zaslíbení, jež platí pro ty, kteří trpí pro spravedlnost. Ujistil

je o tom, že Pán dodrží vše, co svým zkoušeným a věrným dítkám slíbil. Na malý čas mohou sice procházet největšími těžkostmi, mohou přijít o pozemské pohodlí, mají se však přesto utvrzovat v jistotě, že Bůh je věrný, slovy: „Vím, komu jsem uvěřil a vím, že mocen je zachovati to, co jsem mu svěřil.“ Záhy skončí noc těžkostí a nastane radostné, pokojné jitro a dokonalý den.

VII. Závěrečné otázky

1. Když Ondřej slyšel, jak Jan Křtitel označil Ježíše jako „Beránka Božího“, šel za svým bratrem, Šimonem Petrem a řekl mu: „Nalezli jsme...“
 2. Nazaretští se pohoršili, protože: 1) Pán Ježíš již nikdy nepřišel do svého domova kázat a uzdravovat 2) Veřejně je odsoudil, že ho zavrhl 3) znali jeho rodinu a považovali ho prostě za svého spoluobčana 4) žárlili na něho.
 3. Jan se představil jako — toho, že Ježíš byl skutečně Mesiáš, Syn Boží.
 4. Správně či nesprávně: Petr vyjádřil pevné přesvědčení, že Ježíš je Mesiáš na základě toho, že slyšel hlas z nebe, který Ježíše označil jako Syna Božího.
 5. Doplň: „Zdaliž v nás... naše, když ... cestou a otvíral nám ...“
 6. Kdo byl významným pisatelem NZ, ač nebyl očitým svědkem událostí ze života a poslání Ježíše Krista?
a) Pavel b) Jan c) Petr d) Matouš.
- Odpovědi: 1. Mesiáše 2. c) 3. očitý svědek 4. správně 5. nehořela srdce, rozmlouval s námi, pisma 6. a)
-

Kristus Mesiášem (2. část)

Základní verš: 1 Petra, 1, 10. 11.

„Pověděl jsem vám, abyste, až se to stane, uvěřili, že já jsem.“ (Jan 13, 19)

Než Pán Bůh vypověděl Adama a Evu z ráje, dal jim první prorocké zaslíbení o vykupiteli (1 Moj 3, 15). Enoch a jistě i mnozí jiní, o nichž Písmo nemluví, měli živou naději na vykoupění. Čti Juda 14. Když Mojžiš mluvil o svém bezprostředním nástupci, který zavede lid izraelský do zaslíbené země, prorokoval také o Kristu, který má uvést svůj lid všech dob do nebeského Kanaánu. (5 Moj 18, 15; Skut 3, 22).

Od té doby byli proroci vedeni — někdy jasně, jindy obrazně — aby poukazovali na důležité podrobnosti o osobě a poslání Mesiáše. Náš úkol pojednává o důležitějších částech proctví o Mesiáši.

Neděle: I. Bůh a člověk v jedné osobě (Iz 7, 14; 9, 6. 7)

O Ježíši Kristu je nutno vědět, že byl v jedné osobě Bohem i člověkem. Byl to vlastně převtělený Bůh. Obě jeho podstaty splynuly tajemně v bytost božsko-lidskou tak, že každá si ponechala svoji totožnost. Proniknul tak do zkušeností člověka. Jenom tehdy mohl být jeho život dokonalým příkladem toho, jaké si nás přeje Bůh mít; jeho smrt se mohla stát smírčí obětí za nás a jeho vzkříšení naší zárukou života věčného.

Proctví mluví o Mesiášově narození z panny, která se stala jeho pozemskou matkou, i o jeho božském původu. Obě tyto předivné skutečnosti potvrzují i zprávy evangelíí (Mat 1, 23; Luk 1, 31—35), když líčí Ježíšovo narození.

Současně vzal Kristus — Bůh na sebe cele lidskou podobu. Byl pokoušen a vítězil jako člověk a nevyužil žádnou vlastnost ani sílu, které by nebyly dostupny nám. A trpěl a zemřel jako člověk. Bůh nemohl procházet pokušením, nemohl rovněž zemřít. Tím, že v Ježíši Kristu splynulo božské s lidským, mohl Bůh navázat úzký styk s padlým lidstvem. Kristus jako člověk zvítězil nad pokušením i smrtí (Fil 2, 5—8; Žid 2, 14. 17; 4, 15).

Které důležité okolnosti o povaze a osobě Mesiáše předpověděl prorok Izaiáš sedm století před jeho příchodem?

U v a ž u j

Proč bylo nutné, aby Mesiáš byl Bůh? Proč musel být současně člověkem? Jak umožnil Bůh spojení obou podstat v jedno? Čemu se mohu naučit ze sloučení božské a lidské přirozenosti v Kristu? Jak to ovlivní můj vztah k Bohu?

Změnila se lidská přirozenost syna Marie v božskou podstatu Syna Božího? Nikoli: obě podstaty splynuly tajemně v jedno — vznikl člověk Kristus Ježíš. V něm přebývala všechna plnost božství tělesně.

Je to velké tajemství. Tajemství, které vykoupení pochopí cele a dokonale v jeho šíři až po proměnění. Pak porozumí velikosti, síle a účinnosti Božího daru člověku.

Pondělí: II. Syn Davidův (Jer 23, 5. 6)

Pán si vyvolil „muže podle srdce svého“ (1 Sam 13, 14; Skut 13, 22). David se dopouštěl chyb a byly to někdy chyby závažné. Měl však pokorné, kající srdce a litoval svých přečinů. 2 Sam 11, 1—12. 14; Ž 51. Takový duch „má v očích Božích velikou cenu“ (1 Petr 3, 4) a Bůh může „přebývat s tím, kdo je srdce zkroutěného a má potřebovaného ducha“ (Iz 57, 15) přes jeho poklesky. U Boha je důležitější postoj člověka, smýšlení, úmysly srdce než zjevný čin. Má-li člověk totiž správné stanovisko myslí

i srdce, může se Boží moc spojit s lidským úsilím a přetvoří jeho život.

David niěl tohoto ducha a stal se přes své chyby ideálním vládcem Božího lidu. Tím se stal předobrazem na Mesiáše jako vládce všeho Božího lidu po věčné věky. Hospodin zaslíbil, že „upevní trůn jeho na věky“ (2 Sam 17, 3). Toto zaslíbení se však naplní dokonale teprve ve věčném království Ježíše Krista jako Krále králů.

Které Jeremiášovo proroctví o Mesiáši jakožto Panovníkovi lidu Božího je velmi důležité?

U v a ž u j

V čem byl David vhodným předobrazem na Mesiáše? V jaké souvislosti je oslovení Mesiáše jako Davidova syna a název „Hospodin, naše spravedlnost“?

Jaké praktické naučení získám z Davidova vztahu k Bohu?

Úterý: III. Místo a čas jeho zrození (Mich 5, 2; Dan 9, 25)

Proroctví mluví i o čase a místě Mesiášova zrodu. Micheáš předpověděl, kde se narodí a Daniel určil přibližnou dobu. Jelikož Mesiáš měl být znám jako „syn Davidův“ a měl zasednout na Davidově trůnu, musel se právem narodit v Betlémě, městě Davidově. Přesto, že se Pán Ježíš měl narodit v Betlémě, zdůraznil Micheáš jeho preexistenci od věčnosti.

Podle Daniele měl se Mesiáš objevit na konci „sedmi a šedesáti dvou týdnů“ neboli 69 prorockých týdnů. Převedeno na léta 69×7 je to 483 let „od vyjítí výpovědi o zřízení a vystavení Jeruzaléma“. Rozhodující výnos, kterým se uskutečnilo obnovení Jeruzaléma, pochází od Artaxerxe, perského krále. Bylo to v 7. roce jeho vlády (Ezdr 7, 1. 8. 11. 13) tj. roku 457 př. Kr. — 483 let od r. 457 př. Kr. sahá do r. 27 po Kr., kdy Kristus za-

hájl svoji veřejnou činnost. Podle židovského zvyku směl někdo započít veřejnou činnost ve 30 letech (viz 4 Moj 4, 3; 1 Par 23, 3). Když Pán Ježíš prohlásil: „Naplnil se čas a přiblížilo se království nebeské“, měl zajisté na mysli toto Danielovo proroctví. (Mar 1, 15 srovnej s Gal 4, 4).

Jakými slovy předpovídali proroci místo a přibližnou dobu narození Mesiáše a jeho veřejného vystoupení?

U v a ž u j

Proč určila Prozřetelnost dobu a místo Mesiášova narození?

Pavel prohlašuje, že Ježíš přišel, když „byla plnost času“. V jakém směru došlo k „plnosti času“ při Kristově 1. příchodu?

Středa: IV. Účel Ježíšova poslání (Izai 61, 1–3)

Pán Ježíš měl své první zaznamenané kázání na základě tohoto Izaiášova verše. Bylo to v synagoze v Nazaretu na počátku jeho služby v Galilei. Přečetl tento verš a prohlásil: „Dnes naplnilo se toto písmo v uších vašich“ (Luk 4, 21). Téma Ježíšova poselství znělo: „Přiblížilo se království Boží (Mat 4, 17). Tím myslel království Boží milosti v lidských srdcích.

Byly to „radostné zvěsti“ evangelia, jež Pán Ježíš přinášel všem, kteří chtěli naslouchat. Přišel zvěstovat svobodu těm, které satan věznil v domě hříchu; všichni mohli uniknout. Přišel zvěstovat „vzácné léto“ spasení, den milosti pro všechny, kteří by je přijali; ovšem též božskou pomstu všem, kteří by dar milosti odmítli. Pán Ježíš přišel obvázat ty, kteří po slyšení evangelia truchlili nad svými hříchy. Přišel potěšit ty, kteří s lítostí mysleli na svůj dosavadní špatný život a přišel je zasadit jako „stromy spravedlnosti“ do zahrady Boží milosti. Žalm 1.

Shrň vlastními slovy Izaiášovu předpověď o obsahu Kristova poselství a o účelu jeho poslání.

Uvažuj

Do jaké míry se mám snažit uplatnit cíl Kristova poslání ve vlastním životě? Jak mám žít, abych lépe napodobil vzor jeho dokonalého života v službě pro druhé?

Čtvrtek: V. Smířící oběť (Iz 53, 5–12)

Izaiáš líčí trpícího služebníka Božího tak překrásně, že jeho slova jsou vlastně literárním i duchovním uměleckým dílem. Čti předešlou kapitolu (Iz 52, 7–15), která tvoří úvod k 53. kapitole. Posel Páně se zde objevuje na scéně jako spěšný posel, který přináší radostnou zprávu — „radostné zvěsti“ o „pokoji“ a o „spasení“ (pro všechny lidi na světě v. 10). Měl mít jako Boží vyslanec na zemi úspěch (v. 13), ale současně měl trpět „více než ostatní synové lidští“ (v. 14).

Izaiáš zdůrazňuje zástupný ráz Kristovy oběti. Tato slova se v 53. kapitole stále znovu opakují. Pokus se poznat, kolikrát je uvedena tato stránka Kristovy oběti a pozoruj různou formu vyjádření.

Co vystihuje Izaiáš svým grafickým vylíčením Kristova utrpení a smrti?

Uvažuj

Proč musel Mesiáš pro mne zemřít? Nemohl Bůh promyslet jiný plán? Je to správné, že někdo musí trpět za hříchy druhého? Jak může Bůh přijmout Ježíšovu smrt místo mé smrti, kterou bych musel za své hříchy podstoupit?

Nalezneš u Izaiáše 53 náznaky na vzkříšení a kněžskou službu Ježíše Krista po jeho nanebevstoupení?

Pátek: VI. Jeho vzkříšení a nanebevstoupení (Ž 16, 10; 110, 1)

Inspirovaní pisatelé NZ vzali obě tyto stati ze Žalmů

a uplatnili je při vzkříšení Krista z hrobu a na jeho vznešené postavení v nebi po nanebevstoupení (Sk 2, 25–32; Žid 1, 13). Izaiáš předpověděl, že Vykupitel měl po své smrti uzít „símě“ své, t. j. „práci duše své“ a měl „být uspokojen“. Iz 53, 10–12. Měl „prodloužit své dny“ neboli žít po smrti, měl „ospravedlnit mnohé“ a měl „se přimlouvat za přestupníky“.

Slovo duše znamená v bibli — jak je použito v 16. žalmu, v. 10 — zájmeno „mne“. Potvrzuje to i nový moderní židovský překlad. Pracovali na něm nejlepší současní židovští učenci. Slovo peklo znamená hrob nebo místo mrtvých. Když Petr mluvil letnicích, vložil slova Žalmu 16, 10 do úst Ježíše Krista jako předpověď, že vstane z mrtvých.

Pisatel ep. k Židům (Žid 1, 13) přivlastňuje slova Žalmu 110, 1 Bohu Otci ve chvíli dosazení Krista na trůn jako Velekněze nebeské svatyně. Žid 10, 20–22.

Jakými slovy prorokuje žalmista o vzkříšení Páně a o jeho vznešeném postavení v nebesích po nanebevstoupení?

U v a ž u j

Jak se naplnilo ujištění, že Ježíš „neuzří porušení“ v jeho smrti a vzkříšení? Je Kristovo společenství s Otcem a s vesmírem jiné než jak tomu bylo před přetělením?

Kristova přimluvná služba za lidstvo v nebeské svatyni je právě tak v zájmu plánu vykoupení jako jeho smrt na kříži. Svou smrtí započal dílo, které šel po zmrtevýchvstání do nebe ukončit. Musíme vírou proniknout za oponu, „kam vstoupil náš Předchůdce“. Tam se odráží světlo z golgatského kříže. Tam můžeme lépe nahlédnout do tajů vykoupení. Nebesa zaplatila za spasení člověka nesmírnou cenu. Tato oběť je však úměrná nejvyšším požadavkům porušeného Božího zákona. Ježíš otevřel cestu k Otcovu trůnu a svou přimluvou před-

kládá Bohu upřímné touhy všech, kteří k němu přicházejí s vírou.

VII. Závěrečné otázky

1. Prorok, který předpovídal, že Mesiáš bude božskou bytostí: a) Mojžíš, b) Izaiáš, c) Micheáš, d) Daniel.
2. Dopln: Oslovení, Syn — — — poukazovalo na Mesiáše jakožto Pána a Krále svého lidu.
3. Správně či nesprávně: Podle proroctví se měl Mesiáš narodit v Nazaretě.
4. Dopln: „Hospodin pomazal mne, abych kázal — — — chudým, poslal mne obvazovat rány — — —, zvěstovat jatým — — — a vězňům otevření — — —“.
5. Dopln: „Jako — — — k zabití veden byl a jako — — — před těmi, kdož ji — — —. Oněměl, aniž otevřel úst svých.“
6. Dopln: „Nenecháš — — — mé v — — —, aniž dovolíš svatému svému viděti — — —.“

Odpovědi: 1. b), 2. Davidův, 3. nesprávně, 4. evangelium, zkroušených srdcem, svobodu, zaláře, 5. beránek, ovce, stříhou, 6. duše, pekla (hrobě), porušení.

7. úkol — 14. srpna 1971

Kristus náš prostředník

Základní verš: Žid 2, 17. 18.

Hřích přišel na svět následkem Adamova přestoupení a smrt vznikla následkem hříchu (Řím 5, 8—10. 18). Člověk se odcizil od Boha a jeho zvrácená, hříšná po-

vaha netoužila po smíření s Bohem. Kdyby se do toho Bůh nevložil, zůstalo by toto rozloučení na věky. Ale Bůh se sklonil k člověku a vzal na sebe jeho hříšnou přirozenost, aby ho mohl dobře před Bohem zastupovat. Chtěl také v lidském těle předkládat Otcí naše prosby a smířit nás s Bohem. Přišel na tento svět jako Boží posel pokoje pro padlé lidstvo a vrátil se do nebe jako náš vyslanec u trůnu ve vesmíru.

Neděle: I. Boží zájem o hříšníky (Jan 3, 16. 17)

Bůh tak miloval ztracené lidstvo, že měl s ním nekonečný soucit a zajímal se o jeho štěstí a blaho. Mohl poslat svého Syna na svět, aby jej odsoudil za jeho vzpouru, ale neučinil to. Ačkoli se zdálo, že vše je ztraceno, Bůh ve své moudrosti věděl, že ještě je naděje, dokonce jistota, že alespoň někdo bude spasen. Plán vykoupení odhalil celému vesmíru pro nekonečnou věčnost nejkrásnější část Božího charakteru — milosrdenství (milost), vrcholný důkaz lásky. Tato trvalá důvěra v nekonečnou Boží dobrotu uchrání vesmír před novým vypuknutím hříchu.

Bůh připravil cestu, aby člověk unikl smrtelným spárům hříchu. Ve své moudrosti však usoudil, že každý se musí rozhodnout sám, chce-li dar nekonečné milosti přijmout. Satan zbavil člověka možnosti volby a zahnal ho do náruče smrti — Kristus mu vrátil možnost rozhodnout se mezi životem a smrtí, a tím mu umožnil život.

Před jaké rozhodnutí byl postaven Bůh následkem hříchu? Jakou možnost má ztracený hříšník od chvíle, kdy Kristus přišel na tento svět?

U v a ž u j

Jak může být Bůh přísně spravedlivý, současně však milostivý? Je Bůh méně spravedlivý, když nám prokázal milosrdenství?

Až Bůh posléze uplatní svoji spravedlnost, sníží tím nějak své milosrdenství? Skýtá spravedlnost a milosrdenství (milost) dvojitě hledisko téže božské vlastnosti? O kterou vlastnost se jedná?

Pondělí: II. Bůh s námi (Mat 1, 21–23)

Název Ježíš a Emanuel vyjadřuje účel Spasitelova poslání na zemi. Emanuel je opis hebrejského významu „Bůh s námi“. Slovo Ježíš pochází rovněž z hebrejštiny a znamená „Hospodin zachrání, spasí“. V osobě Ježíše nazaretského navázal Bůh úzké spojení se svým lidem na zemi.

Izaiáš prorokoval, že panna bude mít dítě (Iz 7, 14). Toto proroctví původně vyjadřovalo Boží úmysl, že bude se svým lidem izraelským v boji se Syřskými. K Josefovi přichází anděl a dává tomuto proroctví hlubší duchovní význam: že totiž Bůh přišel v osobě Ježíše Krista a chce s námi být v našem boji se satanem a s mocnostmi zlého a že nás vytrhne z jeho moci. Jakmile se Syn Boží stal člověkem, naplnila se dřívější, historická skutečnost — toto naplnění mělo hlubší význam.

Jaký je význam jména Ježíš podle slov anděla k Josefovi?

Uvažuj

Proč uvádí Písmo tolik různých jmen a titulů pro Ježíše Krista?

Cím dodal Ježíš svojí osobou, svým životem a službou různým starozákonním příhodám a výrokům větší význam, než jaký původně měly?

Úterý: III. Ospravedlnění a smíření (Řím 5, 8–10. 12. 18)

Pavel mluví o Boží spravedlnosti v tom směru, že Bůh přijal smrt jedné osoby — Ježíše Krista — za celé lid-

stvo proto, že toto upadlo do hříchu následkem špatného rozhodnutí jediné bytosti — Adama. Jestliže se všichni lidé stali hříšníky pro Adamův hřích, je docela správné a v pořádku, mohou-li všichni získat spravedlnost skrze dar božské milosti v osobě Ježíše Krista. „Dokázal pak Bůh lásky své k nám ... když jsme ještě hříšníci byli“, a poslal Ježíše Krista za nás na smrt.

Zemřel-li Kristus za nás, když jsme ještě byli Božími nepřáteli a netoužili jsme po smíření s Bohem, můžeme být ujištěni, že nás zachrání před smrtí, když jsme se smířili s Bohem.

Po Adamově pádu zdělili všichni lidé hříšnou přirozenost. Ovšem, tato hříšná přirozenost zatáhla všechny do hříchu na základě jejich vlastního rozhodnutí.

Vyjádřete svými slovy Pavlovo tvrzení o Boží spravedlnosti, jež dává milost všem kajícím hříšníkům.

U v a ž u j

Jaký je vůbec rozdíl mezi smířením a ospravedlněním? Co je důležitější? Či snad jsou oba pojmy shodné?

Jaký mám důkaz, že jsem osobně smířen s Bohem?

Jak nás smiřuje Kristova smrt na kříži s Bohem?

Kristus nás nemiluje proto, že bychom jej my první milovali; zemřel za nás, když „jsme ještě byli hříšníci“. Nejedná s námi podle našich zásluh. Zasloužili bychom si pro hřích odsouzení, ale on nás neodsuzuje. Rok co rok snáší naši slabost a nevědomost, naši nevděčnost a bloudění. Podává nám dosud svou ruku, ačkoli chybujeme, zanedbáváme jeho svaté Slovo a máme zatvrzelé srdce.

Bůh projevuje svou milost lidem, kteří si ji nezaslouží. My o ni neusiňujeme, milost nás sama vyhledává. Bůh se těší z toho, že nám může projevít milost, nikoli proto, že bychom jí byli hodni, nýbrž proto, že jsme zcela nehodni. Můžeme se ucházet o milost jedině proto, že ji nesmírně potřebujeme.

Středa: IV. Náš Velekněz (Žid 2, 14. 15. 17. 18)

Jakmile Syn Boží vzal na sebe lidskou podobu, ztotožnil se s lidstvem. Odložil po dobu svého pobytu na zemi božské vlastnosti (Fil 2, 5–8) „vyprázdnil sama sebe“ jak doslovně praví řecký překlad verše Fil 2, 7. Přišel a žil jako člověk s lidským tělem, s lidskou povahou a s lidskými slabostmi a nedostatečností. Ve svém boji s pokušelem spoléhal na tutéž pomoc shůry, která je dostupná i nám.

Spasitel se rozhodl, že se střetne s pokušelem tak, jak to musíme činit my, aby nám mohl v pokušení pomáhat. Nyní je naším milosrdným a věrným veleknězem, naším zástupcem před Bohem a chce nás s ním smířit. Byl nám podoben ve všem, aby nás mohl ve všem před Otcem zastupovat.

Jeho zástupná smrt nás zprostita rozsudku věčné smrti, a Kristus tím získal morální právo ke zničení původce smrti a k pročištění vesmíru.

V čem se Kristus ztotožnil s lidstvem? Proč?

U v a ž u j

Když Syn člověka vše věděl, proč se nemohl stát milosrdným a věrným veleknězem, který by smířil hříchy lidu, aniž by sám prošel pokušením?

Bojoval Pán Ježíš s pokušením v božské či lidské přirozenosti?

Kéž bychom porozuměli významu slov: „Kristus trpěl, byv pokoušen.“ Jelikož byl prost sebemenší poskvrny hříchu, působil styk se satanem jemnému citění jeho božské podstaty nesmírnou bolest. Setkal se však s arciodpadlíkem tváří v tvář jako člověk a porazil nepřítele na hlavu. Kristus nemohl být ani v myšlenkách sveden k tomu, aby podlehl moci pokušení.

Satan si nalezne v lidském srdci místo, kde se uchytí; snad je to hříšná touha, na které zaměří svá pokušení.

Ale Kristus prohlásil o sobě: „Kníže světa tohoto jde a nemá ničeho na mně.“ Bouře pokušení na něho dorážela, ale nemohla ho odvrátit od věrnosti k Bohu.

Čtvrtek: V. Ježíš se za nás přimlouvá (Žid 7, 24. 25)

Pisatel knihy k Židům srovnává Kristovo kněžství se starým levitským systémem. Židé, kterým psal, rozuměli levitskému zřízení a kněžství a vážili si ho. Proto se snažil vyvolat v jejich mysli pochopení a ocenění nekonečně vznešenějšího Kristova kněžského úřadu; chtěl, aby měli podíl na jeho požehnání. Praví, že Kristovo kněžství má tu výhodu, že je trvalé a spolehlivé.

Lidský jazyk může zhodnotit nebeské skutečnosti v nejlepším případě velmi nedokonale. Slovo „přímůva“ by mohlo naznačovat, že Otec nám není příznivě nakloněn (srovnej Jan 3, 16) a že nebýt Ježíšovy přimůvy, jednal by s námi stroze, jak si zasloužíme. Avšak nikoli! Hřích odloučil lidskou rodinu od Boha. Bůh se drží od nás v jisté vzdálenosti, aby nás poučil, že nemůžeme beztrestně hřešit a bez pokání klidně využívat dál jeho milosti. Bůh vlastně nepotřebuje smíření s námi; my je potřebujeme.

Poukaž na dvě velká dobrodíní, jichž se nám Kristovou kněžskou službou dostává.

U v a ž ů j

Proč se levitský starý systém anebo Kristova služba pro nás neobejdou bez kněze? Proč nemůže být každý sám svým knězem před Bohem?

Kristus je naším veleknězem za oponou. Když tedy někdo zhřeší, má u Otce přimůvce. On vstal z hrobu, obklopen jsa oblakem přemocných a slavných andělů — bylo to ztělesnění Boha a člověka. Vzal do svých rukou svět, který satan považoval za své zákonité panství. Tím, že tak předivně daroval svůj život, vrátil veškerému

lidstvu Boží přízeň. Ve všech světech zněly a odrážely se vítězné písně. Andělé i archanděl, cherubíni i serafíni opěvovali vítězoslavně úžasný čin.

Pátek: VI. V čas potřeby (Žid 4, 14—16)

Nemáme důvodu přicházet k trůnu milosti s váháním. Ti, kteří upadnou do hříchu a litují toho, potřebují soucit a porozumění. Pisatel knihy Židům ujišťuje všechny čtenáře, že se nemusí obávat chladného, strohého a přísného přijetí, navrátí-li se k Bohu. Pán Ježíš „cítí s našimi slabostmi“, poněvadž ví ze zkušenosti, co pokušení je.

Dále, neexistuje žádné pokušení, jímž by nebyl prošel, ani hřích, do něhož bychom mohli upadnout, na který by jeho zkušenost a soucitné porozumění nestačilo. Když zhřešíme — doslova, když nedosáhneme vytčeného cíle — potřebujeme především odpuštění. Potřebujeme však i sílu a odvalu, abychom šli „a nehřešili více“, neboli, abychom zvítězili tam, kde jsme dnes padli (Jan 5, 14).

Kristus, náš velekněz, pomáhá nám v obou těchto bodech: 1. „Můžeme získat milosrdenství“ neboli odpuštění hříchů a 2. můžeme „milost nalézt ku pomoci v čas příhodný“. Tak získáváme milost Ježíše Krista, abychom dokázali vítězit jako on. Spasitel nejen že nám chce odpustit hříchy, když je vyznáváme; chce nás rovněž „očistit od vši nepravosti“, včetně povahových sklonů a slabostí, které nás ve chvíli pokušení svedou do hříchu. (1 Jan 1, 9.)

Která dvě dobrodíní můžeme získat u trůnu Boží milosti?

U v a ž u j

Musím procházet nějakým pokušením, s nímž by se Kristus nebyl na zemi setkal?

Co to značí „držme pevně své vyznání“? V jaké souvislosti je to s výzvou, abychom přišli k trůnu milosti?

Kristus se nechlubil tím, že se stal veleknězem. Tento úřad mu svěřil Bůh. Měl být příkladem celé lidské rodině. Dokázal, že může být nejen představitelem lidského pokolení, nýbrž i jeho zastáncem, obhájcem. Každý si může říci: Mám u soudu Přitele. Je to velekněz, který dovede cítit s našimi slabostmi.

VII. Závěrečné otázky

1. Co musel Bůh učinit, abychom mohli získat spasení?
Co musíme učinit my, abychom mohli být spaseni?
2. Správně či nesprávně: Název Emanuel znamená: „Pán vysvobodí“.
3. Doplň: „Skrze ——— hřích zajisté na svět přišel a skrze hřích ———, a tak ——— na všechny lidi přišla, poněvadž všichni zhřešili.“
4. Který z následujících bodů není uveden v Žid 2, 14. 15. 17. 18 jako dobrodiní, které jsme získali Kristovým vtělením: a) vysvobození od bázně smrti, b) smíření s Bohem, c) vítězství v pokušení, d) naděje na vzkříšení.
5. Doplň: „Mocen jest zajisté spasiti ty, kteří přicházejí ——— k Bohu, vždycky ——— za ně.“
6. Správně či nesprávně: „Získat milost“ značí získat odpuštění za spáchané hříchky.
- 7.

Odpovědi: 1. Musel mít lásku (Boží dar). My musíme věřit. 2. Nesprávně. 3. jednoho člověka, smrt, smrt. 4. d). 5. skrze něho jsa živ k orodování. 6. správně.

Kristus — služebník lidských potřeb

Základní verš: Jan 6, 51.

Pán Ježíš se představil lidem své doby jako služebník; který jim chce sloužit ve všech potřebách, ač je Pánem všeho. „Ten, kdo je nejvyšší mezi vámi, budiž služebník všech“, řekl Pán Ježíš farizeům. Mat 23, 11. „Kdo chce být největší mezi vámi, budiž váš služebník“, radil svým služebníkům. Mat 20, 27. Náš úkol osvětluje, jak Spasitel lidem obětavě sloužil. Stupeň, jakým plnil potřeby lidstva, je konečným měřítkem Kristova poslání na zemi. Podobně dokáže i zkouška našeho života, jak sloužíme svým bližním.

Neděle: I. Chléb života (Jan 6, 48—51)

Tato slova řekl Kristus lidem, kteří byli den předtím v zástupu pěti tisíc tak předivně nasyceni a kteří byli ochotni prohlásit ho za Mesiáše a izraelského krále (v. 14. 15. 22). Viděli v něm ovšem politického Mesiáše, který se měl stát jejich vůdcem, měl svrhnout římskou nadvládu a osvobodit jejich národ.

Tím, že Pán Ježíš obstaral lidem tělesný pokrm, posloužil jim v nutné potřebě. Chtěl jim tímto zázrakem poukázat na duchovní pokrm, který jim nabízel. Duchovně byli nesmírně vzdáleni od Otcova domova a jen nejasně pociťovali duchovní hlad; toužili však po duchovním pokrmu, který jim onoho dne přinášel.

Tělesný i duchovní pokrm pocházel z Otcova stolu. Pán Ježíš jim dal okusit z obého. Doufal, že zatouží po další dávce a opustí prostředí, v kterém většinou nedbali

na duchovní věci, a vrátí se k hojnosti Otcova domova.

Kterým praktickým naučením osvětlil Spasitel účel svého poslání? Na jaké dvě výhody toho je upozorňoval?

U v a ž u j

Proč poukázal Pán Ježíš v této chvíli na manou na poušti?

Jaká shoda a jaký rozdíl je mezi manou a mezi pokrmem, který jim Ježíš dal, jakož i mezi duchovním pokrmem, který jim chtěl dát? V jakém smyslu je Pán Ježíš „tělem“ — „chlebem“, který lidu nabízel?

Pondělí: II: Odpuštění hříchů (Mar 2, 5—11)

Člověk potřebuje k životu nejen pokrm, nýbrž i zdraví. Bývá totiž často nemocen. Totéž platí i o duchovním životě. Člověk musí být vyléčen z ran hříchu a zbaven infekčního viru hříchu. V 1. části jsme se učili o duchovním naučení, jež Spasitel čerpal z tělesného pokrmu, který lidu dal. Nyní se dovídáme, jaké poučení přináší jeho div uzdravení.

Jedině Bůh může odpustit hříchy. Kdyby byl Pán Ježíš pouze člověkem, mohli by zákoníci právem reptat. Dopustil by se hříchu rouhání. Poněvadž však Pán Ježíš byl nejen člověk, nýbrž i Bůh, měl právo a moc odpouštět lidem hříchy (Jan 1, 29; 1 Jan 1, 7). Protože zákoníci nechtěli v Kristu vidět Boha, obvinili ho, že odpuštěním hříchů dopouští se rouhání.

V jaké příhodě a jakým způsobem představil Kristus povahu hříchu a odpuštění?

U v a ž u j

Přečti si znovu Markovu zprávu o uzdravení ochrnutého muže, který byl spuštěn střechou dovnitř. Hledej v jeho nemoci i uzdravení body, jež představují podstatu hříchu a zásah nebes, kterým byl hříchu zbaven.

Která část příběhu pomáhá ti nejlépe pochopit tvůj vlastní vztah k Bohu? Co ti umožňuje pochopit hřích i božské odpuštění ve tvém životě?

Úterý: III. Zázraky potvrzují, že Ježíš je Mesiášem (Jan 20, 30. 31)

Každý Ježíšův zázrak byl bezprostřední odpovědí na skutečnou lidskou potřebu. Nikdy neučinil div jen proto, aby dokázal, že to umí. (Mat 12, 38. 39; Jan 2, 18; 6, 30. 31; Mar 8, 11. 12; Luk 23, 8. 9).

Kristovy zázraky přinášejí současně naučení o duchovní pravdě. Tak např. zázrak s chleby a rybičkami byl poučením o duchovním pokrmu. Poukazoval obzvláště na Pána Ježíše jako chléb života. Uzdravením ochrnutého muže, kterého přátelé spustili střechou dovnitř, představil Spasitel duchovní uzdravení. Když vrátil zrak slepému, poukázal na význam duchovního rozhledu.

Ale zázraky dokazovaly to nejdůležitější: Ježíšovo mesiášství. Nebesa tak potvrzovala jeho poselství a souhlasila s jeho posláním. Kristus vyzýval učedníky, aby mu uvěřili „pro skutky“ (Jan 14, 10. 11). Petr prohlásil o le'nicích, že Ježíše zvelebil Bůh „mezi vámi mocmi a zázraky a znameními, které činil skrze něho Bůh uprostřed vás“ (Sk 2, 22).

Co praví Jan o účelu Ježíšových zázraků?

U v a ž u j

Působily by zázraky na dnešní svět právě tak jako na lid Ježíšovy doby?

Máme dnes čekat zázraky? Za jakých okolností a podmínek můžeme od Boha čekat, že se mimořádně projeví?

Středa: IV. Žijící Kristus (Jan 10, 17. 18)

Jan napsal o Božím Synu, který přišel na svět: „V něm život byl a ten život byl světlo lidí“ (Jan 1, 4). „Od-

plata za hřích je smrt, ale milost (dar) Boží život věčný v Kristu Ježíši, Pánu našem“ (Řím 6, 23). Smrt je do jisté míry největším nepřítelem člověka, poněvadž ho připraví o vše (1 Kor 15, 26). Kníže života přišel tohoto nepřítele zničit. (Žid 2, 14. 15)

Při vzkříšení přišel anděl z nebe s poselstvím: „Vyjdí, Otec tě volá“ (Touha věků). A Kristus vstal z hrobu v síle božského života, který mu zůstal i ve smrti (Jan 10, 17. 18).

Jakými slovy vylíčil Pán Ježíš svoji blízcí se dobrovolnou smrt? Co řekl o svém vzkříšení?

U v a ž u j

Kdy je zástupná smrt oprávněná? Proč může Bůh přijmout Ježíšovu smrt místo smrti hříšníka?

„Já jsem vzkříšení a život.“ Ten, který řekl: „Pokládám život svůj, abych jej zase vzal“, vyšel z hrobu k životu, který v něm byl. Člověk zemřel — božství nezemřelo. Kristus jako Bůh měl moc zlomit okovy smrti. Prohlašuje, že má život v sobě a může jej dát komukoli.

Čtvrtek: V. Mnozí zavrhlí Krista (Jan 6, 51. 52. 60. 66)

Před rokem poukázal Pán Ježíš u Jákobovy studny na spasení jako na „živou vodu“ (Jan 4, 10—14). Nyní mluví o sobě, že je „chlebem živým“ (Jan 6, 51). Tak jako voda a chléb slouží k udržení pozemského života, dává Kristus život nadpřirozený, duchovní a udržuje jej. Život přirozený je přechodný, časný a musí být neustále doplňován. Život duchovní je trvalý a přinese věčný život (Jan 4, 14; 6, 51. 58).

Při podobné příležitosti o rok později nastínil Kristus svoji smrt. Zástup, který byl den předtím ochoten korunovat jej za izraelského krále, aby je vysvobodil od Římanů (Jan 6, 14. 15), začínal si uvědomovat, že jim nabízí osobní spasení od moci zlého. Odmítli tento živý

chléb. Podobali se Nikodémovi, který stále nemohl pochopit Kristovo tvrzení o znovuzrození — tvrdili posměšně, že musí brát Kristův výrok doslova. Galilejští měli nyní výmluvu, a zavrhli Krista. Kristus skončil se svou činností v Galilei.

Jak se vymlouvala většina lidí, kteří slyšeli Kristovo kázání o chlebu života? Proč jej nepřijali?

Uvažuj

Domníváš se, že lidé skutečně pochopili, co Kristus myslil živým chlebem? Rozhodli se tudíž po zralé úvaze a se vši odpovědností?

Jak jinak ještě je možno odmítnout živý chléb? Není v mém životě něco, co by mohlo posléze vést k tomuto odmítnutí?

Pátek: VI. Jiné možnosti není (Jan 6, 67—69)

Zamítnutí bylo zdánlivě jednomyslné. Zůstalo jen dvanáct učedníků. Půjdou s většinou? Pán Ježíš se jich zeptal přímo a chtěl tím posílit jejich víru.

Petr se zeptal jménem všech učedníků: „Ke komu půjdeme?“ Poznali, že nemají na vybranou. O rok později prohlásil Petr s Janem: „Nebo není v nikom jiném spasení: neboť není jiného jména pod nebem, skrze které bychom mohli spasení býti“ (Sk 4, 12).

Možná, že následujeme Ježíše Krista jako učedníci celá léta. Neškodí, položíme-li si jasně tuto otázku. Ke komu půjdeme dnes? Je něco jiného, pro co by stálo žít? Přijímáme živý chléb z nebe a sytíme se jím, anebo se od něj — nepřímou sice — odvracíme?

Uvažuj dobře o Petrově odpovědi na Ježíšovu vážnou otázku. Jak musím chápat v tomto smyslu Ježíšovo pozemské poslání? Jak se nám jeví Petrova odpověď?

U v a ž u j

Které zkušenosti za dva a půl roku života s Kristem umožnily Petrovi tuto odpověď? Jak bys odpověděl ty na jeho místě? A jak bys své tvrzení v případě potřeby odůvodnil?

Ke komu nebo k čemu by ses obrátil, kdybys měl měnit za víru v Krista?

VII. Závěrečné otázky

1. Pán Ježíš mluvil ke shromáždění v synagoze o požehnání spasení a přirovnal je k: a) semeni, b) perlám, c) chlebu, d) vodě.
 2. Správně či nesprávně: Pán Ježíš projevil moc odpuštění hříchů při uzdravení slepého, který byl před něho spuštěn střechou Petrova domu v Kafarnaum.
 3. Který hlavní cíl sledoval Kristus svými zázraky?
 4. Kristus mluvil o svém životě a prohlásil, že má moc ——— a moc ———.
 5. Kritická chvíle v Ježíšově veřejné činnosti v Galilei nastala v den po zázraku: a) nasycení 5000, b) vzkříšení Lazara, c) utišení bouře na galilejském moři, d) uzdravení slepého od narození.
 6. Když se Kristus zeptal dvanácti, zda ho rovněž chtějí opustit, co odpověděl Petr?
- Odpovědi: 1. c), 2. nesprávně, 3. aby lidé v něho uvěřili, 4. život svůj položit, jej zase vzít, 5. a), 6. „Ke komu půjdeme?“
-

Kristus přetvořuje člověka

Základní verš: 2 Kor 3, 18.

Evangelium má cíl přetvořit život člověka. Kristus chce proměnit povahu člověka, která je od přirozenosti zlá a chce mu vrátit božskou podobu, jakou měl na začátku. V tomto úkole se budeme učit o tom, jak k této proměně dochází, jaký rozdíl vznikne a jak lze trvale žít novým životem.

Plastická chirurgie, salon krásy, holič a kadeřník i krejčí dovedou výrazně změnit vnější vzhled člověka. Srdce však změnit nedokáží. Člověk při vši technologické zručnosti nedovede přetvořit sama sebe. To dokáže jedině Boží tvůrčí moc, jež působí na vnitřek člověka. Tato proměna se již v praxi nesčetněkrát osvědčila.

Neděle: I. Duše (Řím 8, 59. 14)

Pavel vystihuje ve svých spisech slovem „tělo“ veškeré zlé sklony lidské povahy v hříšných žádostech (Řím 13, 14; Gal 5, 16—24). Před Bohem je hříšná myšlenka či pýcha právě tak odporným hříchem jako cokoli jiného; lidé však vidí větší hříchy v souvislosti s hmotnými věcmi anebo s tělem.

Podle Pavla je „duch“ opakem „těla“. Kdo „žije v těle“ nebo „podle těla“ nechá se ovládat přirozenými sklony. Život „v duchu“ nebo „podle ducha“ se vyznačuje tím, že je ovládán zásadami nebes. „Tělesná mysl“ představuje podle ap. Pavla přirozené žádosti a pohnutky neobráceného srdce. Praví, že pouze ti, kteří dovolili Duchu Kristovu, aby přebýval v jejich srdci a myslí, mohou odolat pokušením satana (sem patří ti věřící, jejichž zkušenost se stala živou skutečností).

Jak ličí Pavel rozdíl mezi životem, který je ovládán touhou spolupracovat s vůlí Boží a životem přirozených náklonností?

U v a ž u j

Zkoumám-li své pohnutky a chování v uplynulém týdnu, k jakému závěru dojdou? Nepozoruji stopy „těla“, řečeno slovy ap. Pavla? Anebo si mohu vzpomenout na nějaký případ, kdy jsem se rozhodl uposlechnout vedení Ducha Božího místo vlastních názorů?

Náboženství znamená plnit Kristova slova, nikoli chtít si zasloužit Boží přizeň. Všichni jsme totiž nehodni a dostali jsme dar jeho lásky. Člověk získá spasení v Kristu nejen na základě svého vyznání, nýbrž i podle víry, která se projevuje skutky spravedlnosti. Kristus očekává od svých následovníků nejen slova, nýbrž i skutky. Činy budují charakter. „Ti, kteří Duchem Božím vedeni bývají, ti jsou synové Boží.“ Synové Boží nejsou ti lidé, jejichž srdce je pouze ovlivněno Duchem Božím, kteří občas podlehnou jeho moci, nýbrž ti, kteří se dají Duchem vést trvale.

Pondělí: II. Proměna mysli (Řím 12, 1. 2)

V životě máme na vybranou: 1. Buď budeme „přízpůsobeni světu“ anebo 2. budeme „proměnění“ a přízpůsobíme své touhy a pohnutky zásadám nebes. Střední cesty není.

Jakmile je člověk proměněn milostí Ježíše Krista, směřuje jeho život — přes poklesky — vzhůru, k nebesům. Je to přesný opak toho, co dělal předtím.

Podle výroku ap. Pavla vzniká toto proměnění působením Boží milosti, takže člověk se stává živou, svatou a bohubou obětí.

K této oběti dochází ve chvíli, kdy člověk vyzve Ducha Božího, aby cele a trvale ovládal jeho mysl, city a ži-

vot. A Duch se dá tiše, vytrvale, soustavně do práce a začne přetvořovat lidské touhy, pohnutky, myšlenky i slova podle vůle Boží. Cílem je život, dosahující mravní úrovně Božího obrazu, tak jak tomu bylo na začátku.

Jak dojde k základní změně, která usměrní život člověka směrem k nebesům? Vyznač čtyři stupně tohoto dění!

U v a ž u j

Dojde ke zkušenosti Řím 12, 1. 2 okamžitě, anebo je to proces, trvající delší dobu?

Co je podle tohoto verše Písma klíčem ke změně života? Mám tento klíč?

Přetvořující moc Kristovy milosti mění toho, kdo se odevzdá do služby Pánu. Dostane se mu Vykupitelova ducha, takže je ochoten zapřít sama sebe, vzít na sebe svůj kříž a přinést pro Mistra jakoukoli oběť. Nedokáže být již lhostejný k hynoucím duším ve svém okolí. Je povznesen nad sobectví. Je novým stvořením v Kristu a nedokáže již sloužit sobecky svému já. Uvědomuje si, že celá jeho bytost náleží Kristu, který ho vykoupil z otroctví hříchů. Ví, že celá jeho budoucnost byla vyplacena životodárnou krví Božího jednorozeného Syna.

Úterý: III. Zrození z Ducha (Jan 3, 5—8)

V rozmluvě s Nikodémem vylíčil Kristus změnu „tělesného“ člověka po „duchovním“ zrození. Tak jako žádný život nevznikne bez narození, nemůže být ani duchovní život bez duchovního zrodu. Čti Jan 1, 12. 13, kde Jan vysvětluje tento proces, uvádí jeho stupně i prostředky.

Děti se po narození podobají obvykle svým rodičům. Tak i člověk, narozený z Ducha Božího, bude představovat svého nebeského Otce a přizpůsobí se jeho vůli. Později vytýká Ježíš farizeům, že jsou synové ďábla, poněvadž

jsou mu podobní (viz Jan 8, 39. 44). Kdyby byli „dítka Abraháma“, jak tvrdili, konali by skutky Abrahámovy. Tak je i dnes morální profil člověka přesným odrazem jeho předků.

Jakou pravdu, týkající se obrácení, vystihl Pán Ježíš v rozmluvě s Nikodémem?

U v a ŝ u j

Proč asi mluvil Spasitel před Nikodémem o znovuzrození jako o narození dítěte, když Nikodém byl zvyklý na abstraktnější, filosofickou mluvu?

Jak vystihuje Ježíšovo naučení o větru proměnu lidského života při obrácení?

Stará povaha, zrozená z krve a vůle těla, nemůže zdědit Boží království. Člověk se musí vzdát svých starých cest, dědičných sklonů, dřívějších zvyklostí; ctnosti milosti se totiž nezdědí. Znovuzrození znamená mít nové pohnutky, nový vkus, nové sklony. Ti, kteří se z Ducha svatého zrodí k novému životu, stali se účastníky božské přirozenosti a všemi svými zvyky a obyčeji budou dokazovat, že mají obecnství s Kristem. Ponechají-li si vyznavači křesťanství své přirozené povahové kazy a sklony, v čem se liší od světských lidí? Neuznávají, že pravda posvěcuje, zušlechťuje. Nenarodili se znovu.

Středa: IV. Nový člověk (Ef 4, 22—24. 30)

„Znovuzrozený“ člověk se zcela liší od toho, jakým byl předtím. Je ve skutečnosti tak vyměněný, že ti, kteří ho dobře znají, ho nemohou podle jeho mluvení a jednání ani poznat. Je to otázka „svlečení starého a obléčení nového člověka“. Je to něco podobného, jako když někdo svlékne roztrhané šaty a obleče si roucho nové, hezčí a slušivé.

Chování neboli způsob života rozhoduje o tom, došlo-li k vnitřní proměně a oblékl-li člověk roucho Kristovy sprá-

vedlnosti. Nezmění-li se chování, je zřejmé, že nedošlo k náležitě změně mysli a srdce. A obráceně, změna života je jasným důkazem, že skutečně došlo ke změně vnitřní a že se zde projevuje působení Ducha Božího.

Lpíme-li však svými touhami a jednáním na starých způsobech, zarmucujeme Ducha Božího a znemožňujeme mu, aby provedl změnu.

Jak líčí Pavel „starého“ neboli neobráceného člověka a „nového“, t. j. obráceného člověka?

U v a ž u j

Je změna starého člověka v nového, jak Pavel vystihuje, dílem okamžiku? V kterém směru si vyžádá více času? Kdy je tento životní proces dokonán?

Kolik jsem si ponechal ze starého, nevhodného způsobu života? Vracím se k tomu v některých situacích?

Co to znamená „být zapečetěn ke dni vykoupení“?

Kvas pracuje nepozorovaně a pronikne celým těstem. Tak i kvas pravdy působí tajně, tiše, ale soustavně a proměňuje povahu. Zjemňuje a podrobuje přirozené sklony. Vznikají pak nové myšlenky, nové pocity, nové pohnutky. Člověk má vyšší charakterovou úroveň — úroveň života Ježíše Krista. Mysl je změněna; schopnosti se rozvíjejí novým směrem. Člověk nemá nové schopnosti; ale ty, jež má, jsou posvěceny. Svědomí se probouzí. Ziskáváme povahové rysy, které nám umožňují pracovat pro Pána.

Čtvrtek: V. Zůstávání v Kristu (Jan 15, 4. 5. 8)

Vinař věnuje vinici péči, poněvadž čeká ovoce. Kristus pečuje proto o nás tak něžně, poněvadž chce vytříbit náš charakter, abychom byli ke cti Majitele vinice. Nebeský vinař chce dokázat, že jeho víno a jeho způsob práce převyšují v každém směru ostatní odrůdy a způsoby obdělávání. V jeho péči přinese každá ratolest prvotřídní hrozny, které budou vystaveny v slavný den věčné odměny.

Kristus se připodobnil k vinné révě a své učedníky k ratolestem. O jakém významném vztahu mezi révou a větvemi mluvil?

U v a ž u j

Uved alespoň tři způsoby, kterými může vinný kmen přispět k tomu, aby na ratolestech rostlo vybrané ovoce.

Jak „zůstáváme“ v Kristu? Jak dokážu osobně, že zůstávám v Kristu?

Míza, vystupující z kořenů, se rozvádí do všech ratolestí, udržuje vzrůst a vytváří květy a plody. Tak i životodárná moc Ducha svatého od našeho Spasitele proniká duši, obnovuje pohnutky a city a podrobuje i myšlení vůli Boží. Tak může příjemce nést vzácné ovoce svatých skutků.

Pátek: V. Ovoce J. Krista v srdci (Gal. 2, 20; 5, 22. 23)

Pavel líčí svou křesťanskou zkušenost. Ta začala ve chvíli, kdy se Pavel rozhodl, že bude následovat svého Mistra až na kříž. Tuto část zkušenosti křesťana rozvádí Pavel úplněji v 6. kap. k Římanům, zvláště ve v. 3–11.

Smrt je přirozeným ukončením všeho. Totéž platí o člověku, který v duchu a v pravdě odevzdá srdce i mysl přetvořující moci Ducha Božího. Tím za sebou spálí všechny mosty. Neohlíží se s touhou k duchovní Sodomě, kterou opustil. Zemřel starému způsobu života úplně, celou svojí bytostí.

Dokud je v člověku jiskra života, nenastane smrt. Podobně, dokud v člověku ještě trvá sebemenší touha po světskosti a tělesnosti, nemůže počítat se vzkříšením. Jakmile však člověk odumře všemu starému, má zaručenou jistotu zmrtvýchvstání, o něm Pavel mluví, a okusí také ovoce Ducha.

Jak se ve zkušenosti křesťana opakuje Kristova smrt, pohřeb a zmrtvýchvstání? V čem představuje zkušenost znovuzrození zmrtvýchvstání Pána Ježíše?

Uvažuj

Co znamená život „podle víry v Syna Božího“? Znamená to, mít tutéž víru, jako měl on anebo to představuje mou víru v něho?

Zamysli se na chvíli nad ovocem Ducha ve svém životě a prober si jedno za druhým. Které z devíti druhů ovoce je již zralé? Které je dosud maličké, tvrdé nebo zelené?

Kdo z tvých přátel nejlépe představuje zralé ovoce charakteru ve všech devíti bodech?

Kristus činí ještě víc — mění srdce. Zůstává skrze víru v tobě. Udržuj si toto spojení s Kristem vírou a neustálým podrobováním se jeho vůli. Budeš-li to trvale činit, způsobí v tobě „chtění i činění podle dobře libé vůle své“. Můžeš říci: „Život, který nyní žiji, u víře v Syna Božího žiji, který zamiloval mne a dal sebe samého za mne.“ I Kristus řekl svým učedníkům: „Nemluvte sami ze sebe, ale Duch Otce vašeho mluví skrze vás.“ Bude-li Kristus ve vás působit, budete zjevovat jeho ducha i dobré skutky — skutky spravedlnosti, poslušnosti.

VII. Závěrečné otázky

1. Doplň: „Tělesné smýšlení znamená — — —, duchovní smýšlení — — — a — — —“.
2. Pavel zdůrazňuje při popisu obrácení obnovu: a) srdce b) mysli c) pohnutek d) činů.
3. Co řekl Pán Ježíš Nikodémovi o získání Božího království?
4. Doplň: „A — — — Ducha svatého Božího, kterýmž — — — jste ke dni vykoupení.“
5. Správně či nesprávně: Dobrá ratolest nese ovoce, i když není spojena s kmenem.
6. Pavel líčí zkušenost svého křesťanského života a praví, že je živ — — — v Syna Božího.

Odpovědi: 1. smrt, život, pokoj 2. b) 3. znovuzrození
4. Nezarmucujte, zapečetění (znamenání) 5. nesprávně
6. u víře.

10. úkol — 4. září 1971

Kristus — pravda

Základní verš: Jan 14, 6.

Hlavní satanovou zbraní v boji mezi dobrem a zlem je udržení lidí v nevědomosti o pravdě. Dělá vše možné, aby spoutal mysl i životy lidí.

Neděle: I. Zaslepená mysl (2 Kor 4, 3—7)

Když Stvořitel připravoval pro člověka vhodný domov, prvé, co učinil, bylo, že rozkázal, aby bylo světlo. Toto mělo zaplašit temnotu, do níž se naše planeta halila (1 Moj 1, 3—5). Podobně tomu bylo s naším srdcem: žilo v duchovní temnotě a neznalo pravý Boží charakter a jeho nekonečný úmysl s námi (Iz 9, 2). Ale Pán Ježíš přinesl do tohoto duchovně zatemnělého světa nebeské světlo. On byl „pravé světlo, které osvěcuje každého člověka, přicházejícího na svět“ (Jan 1, 4—9).

Kníže temnoty oslepil mysl těch, kteří se rozhodli, že nepřijmou pravé světlo, ale že zavřou svůj duchovní zrak před jeho zachraňujícími paprsky. Kdo zavrhne pravdu, rozhodne se pro temnotu, a výsledkem toho je zaslepení mysli, srdce a duše. Pán Ježíš vrátil slepým nejen zrak tělesný, ale i duchovní. Chce učinit tento div i pro nás dnes.

Které dvě věci přispívají podle Pavla k duchovní slepotě? A naopak, co může vrátit duchovní zrak? Co je pravou příčinou duchovní zaslepenosti?

Uvažuj

1. Co je lepší — nevědomá či vědomá zaslepenost?
2. Nehrozí mi duchovní slepota? Jaký vliv má můj duchovní postoj k pravdě na můj duchovní rozhled?

Uvažujme rádi o Bohu. Spojme svůj život tajemnými pouty s Ježíšovým životem. Ten, který poručil, aby bylo svělo, ochotně osvítlí tvé srdce, abys získal poznání o Boží slávě a jednání Ježíše Krista. Duch svatý ti zjeví Boží věci, a tyto se stanou v poslušném srdci živou silou. Kristus tě povede až k samému Nekonečnu. Budeš moci spatřovat slávu za oponou a zjevovat lidem Toho, který je vždy hotov přimlouvav se za nás.

Pondělí: II. Láska k pravdě (2 Tes 2, 7—12)

Pavel líčí jasnými slovy základní příčinu duchovní slepoty těch, kteří mohli získat duchovní rozhled: „Nepřijali lásku pravdy.“ Záleží tedy na tom, jaké stanovisko zaujmeme ke zjevené pravdě. Milujeme vždy pravdu anebo ji zamítáme nebo zavrhuje, poněvadž zjevuje naše nedostatky a my bychom museli změnit své přesvědčení a zvyky? Ti, kteří nemilují pravdu, nemají v nebesích místo.

Bůh nikoho nenutí, aby přijal pravdu. Kdo však pravdu přehlídí anebo jí pohrdá, rozhoduje se dobrovolně pro lež. Bůh dopouští, aby na ty, kteří chtějí být svévolně slepi, přišel „mocný klam“, který je pak zavede do zahynutí. Tento osud postihl lid izraelský, když Bůh řekl: „Efraim připojil se k modlám; nechej ho“ (Oz 4, 17). Táž pravda je vyjádřena v Ef 4, 30, kde jsme varováni, abychom nezarmucovali Ducha svatého.

Jak se může jedinec dostat do situace, že je před Bohem

odsouzen k zániku? Jaké postavení má v tomto případě satan? A Bůh?

U v a ž u j

Proč svádí satan lidi pomocí „divů a zázraků lživých“?

V kterém směru se může satanu nejlépe podařit ranit duchovní slepotou mne? Jak dnešní církev?

Ti, kteří studují bibli, radí se s Bohem a spoléhají na Krista, budou se umět vždy moudře rozhodnout za všech okolností. Správné zásady se uplatní v praktickém životě. Musíme však upřímně přijmout přítomnou pravdu, aby ovládla náš charakter. Pak budeme zásadní a neovlivní nás kouzlo radovánek, požadavky módy, pohrdání milovníků světa ani touhy vlastního srdce. Musíme však mít osvícené svědomí a vůli podrobenou Bohu. V duši musí vládnout láska k pravdě a spravedlnost a pak získáme charakter, který nebesa schválí.

Úterý: III. Zkušujte duchů (1 Jan 4, 1—3. 6)

Nikdo nebude odsouzen proto, že v upřímnosti věří bludu, nýbrž proto, že pravdu zavrhne anebo ji lehkomyslně přehlédne. Rozdíl mezi pravdou a bludem znamená rozdíl mezi životem a smrtí. Bůh od nás žádá, abychom pilně hledali pravdu, abychom si její poznatky ukládali v mysli a podle nich se v životě rozhodovali.

Za dnů Jana byl problém pravdy a klamu v otázce, je-li Ježíš Kristus opravdu vtělený Bůh. Jedni tvrdili, že pouze předstírá, že je člověkem, ve skutečnosti že však je pouhým preludem, nikoli člověkem. Tenkrát ta skutečnost, že v osobě Ježíše Krista je sloučen lidský i božský prvek, tvořila přítomnou pravdu.

Co je nutné k tomu, abychom rozeznali pravdu od bludu?

U v a ž u j

Na které body pravdy by asi Jan poukázal dnešním křesťanům?

Záleží mi na tom, že „Ježíš Kristus přišel v těle“, že je nejen Bohem, nýbrž i člověkem? Mění se tím něco pro moji osobu? Záleží na tom, zda tomu člověk věří či nevěří?

Nesmíme přijímat vše, co nám lidé předkládají, jako Boží pravdu. I když zdánliví učitelé prohlašují, že mají Boží poselství, musíme se pečlivě informovat. Jak poznáme, je-li to pravda? Pán Ježíš prohlásil, že „povstanou falešní proroci a svedou mnohé“. Ale my nemusíme být svedeni. Slovo Boží nám udává způsob, jak poznáme pravdu. Prorok praví: „K zákonu a svědectví, nemluví-li podle slova toho, není v nich žádné záře.“

Středa: IV. Osobní přesvědčení (Mat 16, 15–19)

Matouš se zde odvolává na původní vyznání víry, že Ježíš Nazaretský je „Synem Boha živého“. Při této příležitosti poukázal Spasitel Simonu Petrovi, mluvčímu skupiny, že tuto velkou základní pravdu křesťanské víry nepozná člověk jen svým rozumem. Musí cítit v srdci i v mysli, že má dosti důkazů pro to, že Ježíš je Mesiáš, jak o něm prorokovali kdysi proroci, a že je i Synem Božím.

Spasitel prohlásil, že ten, kdo této pravdě uvěří, je „blahoslavený“ neboli šťastný. Přijmeme-li ji, budeme v životě šťastni.

Jak mohu mít absolutní jistotu o Kristu?

U v a ž u j

Proč věřím, že Ježíš Kristus je Mesiáš a Syn Boží? Jsem o tom pevně přesvědčen? Jak mohu získat tuto jistotu? Mám radost, o které mluvil Ježíš? Radost, která

provází poznání o Ježíšově osobě a o tom, že pro mne může učinit vše?

Čtvrtek: V. Lidské tradice (Mar 7, 6—9)

Veškerá pravda o Bohu pochází od Boha. Lidský rozum může tuto pravdu pochopit, přijde-li jako Boží zjevení. Lidské rozumování o Bohu je povážlivou směsicí pravdy a bludu a „příkázání lidských“.

Ježíš zde zdůrazňuje tutéž pravdu jako Pavel, že nejdůležitější při poznání pravdy je láska k pravdě. Musíme po ní toužit, radostně ji přijmout a vychutnávat ji. Nesmíme ji smísit s lidskými tradicemi a příkázáními, nýbrž musíme přijímat výlučně jen pravdu, a to celým srdcem.

Pán Ježíš prohlašuje, že pravé náboženství se neskládá z forem a nařízení, nýbrž z přijetí božského zjevení. To platí obzvláště o lidských formách a předpisech, které spíše Boží pravdu zastřou, než aby ji zjevily. Lidské příkazy a tradice povznášejí člověka, a člověk snadno zapomíná na Boha anebo podcení význam toho, co Bůh výslovně přikázal.

Jak pádně rozlišoval Ježíš mezi pravým a nepravým náboženstvím?

Uvažuj

Uplatňuji ve svém duchovním životě nauky lidské — pouhou formu? Jak mohu získat hlubší zkušenost, kterou Kristus nabízí upřímným věřícím?

Lidské teorie a vypočítavost nikdy neumožní porozumění Božího slova. Ti, kteří se domnívají, že se vyznají ve filosofii, myslí, že jejich vysvětlivky jsou potřebné k poznání a že zabrání proniknutí kacířství do církve. Ale právě toto vysvětlování dalo podnět falešným teoriím a kacířství. Lidé se zoufale snaží vyložit zdánlivě záhadné verše Písma; ale příliš často přispěli k větší nejasnosti.

Pátek: VI. Kristus je pravda (Jan 8, 31. 32; 14, 6; 17, 3. 17)

Pán Ježíš nepřišel pouze zjevit velkou, definitivní pravdu o Bohu a o jeho nekonečném úmyslu s člověkem — byl sám tou převtělenou pravdou. Žil podle této pravdy, a všichni lidé to mohli vidět. V kázání na hoře vysvětloval teorii takového života. V Písmu je to zaznamenáno jako doplněk pravdy, kterou prožíval ve svém dokonalém životě.

Teorie a praxe pravdy, jak ji Pán Ježíš prožíval, vyprošuje muže a ženy z pout nevědomosti o Bohu a z okovů vlastní přirozenosti a ze satanovy moci. Bez tohoto poznání a bez této moci musí lidé snést odplatu za hřích, jakož i za hříšnou přirozenost, která je poutá. Jakmile však přijmou Ježíše Krista jako nekonečné zjevení Boží pravdy a uvěří, že sám je tou pravdou, získávají i moc „stát se syny Božími“ (Jan 1, 12). Posvěcující síla vysvobozuje lidi z království bludu a smrti a otevírá jim brány věčné pravdy a věčného života.

Uved alespoň čtyři body o zjevené božské pravdě, jak to vystihl Pán Ježíš.

U v a ž u j

Od jakého nesprávného a škodlivého způsobu myšlení a života tě pravda osvobodila? Měla by tě ještě od něčeho osvobodit?

Co asi myslel Ježíš slovem „pravda“?

Pravdy Božího slova vyhovují velké praktické potřebě člověka — mluví o obrácení duše skrze víru. Nesmíme si myslet, že tyto vznešené zásady jsou tak čisté a svaté, že by se ani nedaly uplatnit v praktickém životě. Tyto pravdy tvoří spojení s nebesy a s věčností, člověk však musí okusit jejich životodárný vliv. Musí proniknout do velkých věcí života i do všech maličností.

Jakmile člověk přijme do srdce pravdy slova Božího,

ovládne pravda jeho touhy, pročistí myšlenky a zjemní náklonnosti. Obživí duševní schopnosti a síly.

VII. Závěrečné otázky

1. Satan jako „bůh světa tohoto“ a) oslepil b) uvěznil c) zranil d) otrávil mysl těch, kteří nechtějí uvěřit slavnému Kristovu evangeliu.
 2. Mnozí propadnou zahynutí, „protože — — — pravdy nepřijali, aby mohli být spaseni“.
 3. Jak to máme dělat, abychom se bezpečně vyznali v protichůdných tvrzeních domnělých učitelů pravdy?
 4. Správně či nesprávně: Petr došel na základě bedlivého zkoumání a logické úvahy k závěru, že Ježíš Kristus je Syn Boží.
 5. Doplně: „Lid tento — — — svými mne ctí, ale — — — jejich je daleko ode mne.“
 6. Doplně: „Poznáte pravdu a pravda vás — — —“.
- Odpovědi: 1. a) 2. lásky 3. zkoušejte ducha těch, kteří se vydávají za učitele pravdy 4. nesprávně 5. ústy, srdce 6. vysvobodí.

11. úkol — 11. září 1971.

Kristus — naše dokonalé vysvobození

Základní verš: Iz 25, 9.

Náš úkol se zabývá velmi důležitými otázkami. Nejprve mluví o tom, že všichni lidé potřebují nutně spasení, neboť všichni zhřešili. Dále mluví o konečných hodnotách

života, o tom, co dává životu smysl. Bůh odpovídá na všeobecné potřeby člověka nabídkou nekonečné milosti, jež stačí i pro největší hříšníky. Bůh si od věků přeje zahladit hřích a smrt. Skutečnost, že Kristus přišel na tento svět, naplňuje nás důvěrou, že Bůh může a chce vše zařídit podle své vůle. Budeme-li trpělivě, vytrvale a s důvěrou trvat na Božích zaslíbeních, vejdem do jeho věčného odpočinutí. Posléze nastane doba, kdy v celém vesmíru bude dokonalý soulad, a plán vykoupení bude splněn.

Neděle: I. Všeobecná potřeba (Řím 3, 23—25)

Člověk cítí hluboko ve svém srdci — pokud tento cit nepotlačuje — že by měl být lepší. Když už si sami uvědomujeme vlastní nedokonalost, jak nás asi vidí jiní! Dívejme se proto na sebe i jejich očima, a co je nejdůležitější, i tím Božím zrakem!

I ten málem nejdokonalejší člověk na světě je nedokonalý a potřebuje spasení. Bez Boží milosti nedosáhne ani při sebelepším úsilí dokonalosti. Jak smutná to vyhlídka! Ale apoštol přináší potěšitelnou zprávu: Je sice pravda, že všichni jsou hříšníci, ale všichni mohou být z Boží milosti ospravedlněni, a to v Kristu Ježíši! Boží trpělivost i spravedlivost jsou nekonečné.

Na jaký všeobecný stav lidstva poukazuje Pavel? Jaké opatření bylo učiněno pro tuto situaci? Co musíme učinit my?

U v a ž u j

V kterých hlavních věcech jsem během posledních 24 hodin nežil k Boží slávě? Co znamená v tomto případě „Boží sláva“?

Jak poznám, prožil-li jsem ospravedlnění? Upadnu-li do pokušení, mohu znovu dojít ospravedlnění? Kdy mohu o tuto přednost přijít?

Bůh viděl náš padlý stav: viděl, že potřebujeme milost. Poněvadž nás miloval, dal nám milost a pokoj. Milost je přízeň, prokázaná tomu, kdo si ji nezaslouží, kdo je ztracen. Skutečnost, že jsme hříšníci, nás nez bavuje Boží milosti a lásky. Naopak. Pán nám tím více prokazuje svoji lásku, bez níž bychom nemohli být zachráněni.

Pondělí: II. Nekonečné hodnoty (Mat 16, 24—26)

Těmito dramatickými protiklady poukazuje Pán Ježíš na hlavní cíl života. Nikdo se nestaví tak dokonale proti svým zájmům jako ten, kdo pracuje výhradně jen pro ně. Ale ten, kdo žije cele pro Boha a pro své bližní, pracuje nejúspěšněji ve svém zájmu.

Člověk může získat velké štěstí a může žít v přepychu. Má-li se však ze svého bohatství těšit, musí mít život. Ten pošetilý statkář (Luk 12, 13—21) zapomněl na tuto základní skutečnost, i když si nahromadil tolik majetku, že chtěl do konce života užívat pohodlí a přepychu. Ještě téže noci zemřel. Bůh se tázal: „Či bude to, cos nahromadil?“ Člověk zaručeně dosáhne věčné chudoby tenkrát, usiluje-li jen o hmotné bohatství.

U v a ž u j

Co to značí „zapřít“ sama sebe? Jak může člověk „vzít“ kříž Ježíše Krista?

Kdyby ti hrozila smrt, co bys byl ochoten dát pro záchranu života?

„Co dá člověk za duši svou?“, když ho čeká tak slavné dědictví? Může být chudý, ale přesto má bohatství a důstojnost, jež mu svět nikdy nemůže dát. Duše, vykoupená a očištěná od hříchu, má nekonečnou hodnotu, slouží-li odevzdaně Bohu. A v nebesích nastává velká radost před Bohem a před svatými anděly, jakmile se obrátí jediná duše. Všichni vyjadřují radost a zpívají vítězné chvalo-
zpěvy.

Úterý: III. Boží hojná milost (1 Tim 1, 12–16)

Pavel byl raněn na cestě do Damašku slepotou, ale po ní získal úžasnou představu o Ježíši Kristu — spasiteli světa, jakož i rozumný pohled na sebe. Viděl se tak, jak ho viděl Bůh — jako velkého hříšníka. Snad právě tato rozumná sebekritika je pádným důkazem, že evangelium proniklo mysl a srdce člověka, který si uvědomuje, že „ve mně není nic dobrého“ (Řím 7, 13–25).

V této krajní tísní zatouží člověk po drahocenném daru spasení, který Kristus nabízí hříšníkům. Když Pavel uvažoval o svém minulém životě, nenalezl nic chvályhodného. Právě toto poznání nicotnosti mu umožnilo ocenit plně Boží dar milosti v Kristu Ježíši. (Viz Gal 6, 14).

V které osobní zkušenosti viděl Pavel důkaz Boží milosti, jež dokáže spasit i nejhoršího hříšníka?

U v a ž u j

Mohu také na základě některých zkušeností v životě říci jako Pavel: „Hříšníci, z nichž já první jsem“? Je v Božích očích moje minulost lepší, než jak tomu bylo u Pavla před obrácením? Kterou polehčující okolnost svého dřívějšího života uvádí Pavel?

Jak to ovlivňuje moje stanovisko k jasným povinnostem?

Bůh má pro nás dostatek milosti a moci. Necítíme však potřebu této milosti proto, že hledíme na sebe, a ne na Ježíše. Nezvelebujeme ho a nespolehneme cele na jeho zásluhy.

Středa: IV. Boží věčný úmysl (2 Tim 1, 9–12)

Pavlova absolutní důvěra v evangelium a jeho dokonalé odevzdání se Ježíši, potěšuje a plní nadšením všechny věřící, kteří právě tak jako on neměli možnost stýkat se osobně s Pánem Ježíšem na zemi. Mohl-li mít Pavel

takovou jistotu, můžeme ji mít i my. Pavel získal tuto jistotu od Boha, a pro něj to znamenalo posvětit schopnosti, život, energii i jmění ochotně pro hlásání evangelia.

Nezasloužili jsme si nic, co pro nás připravil. Vše je jen jeho milost. Pavel praví, že ve skutečnosti platil Boží úmysl s Kristem již před stvořením světa, kdy se vlastně ještě nejevila žádná potřeba toho. Ten, kdo předvídá potřebu svých bližních a učiní nutná opatření v tom směru, zaslouží si jejich trvalou vděčnost. Jelikož Bůh učinil pro nás mnohem více, měli bychom podle toho zaříditi k němu náš vztah.

Které skutečnosti, týkající se plánu vykoupení, dávaly Pavlovi takovou důvěru v Ježíše Krista? Co mluví apoštol o své vděčnosti?

U v a ž u j

Rozeber podrobně Pavlovo stanovisko k evangeliu. Nakolik se podobám v tom Pavlovi? Neměl bych Pánu lépe sloužit?

Je Pavlův popis Kristova poslání na zemi (v. 10) přiměřený? Co bys k tomu dodal ty?

Čtvrtek: V. Trpělivá vytrvalost (Žid 3, 12—15)

Osvobození židovští otroci s touhou čekali, kdy vejdou do zaslíbené země odpočinku v Kanaán a vydali se s radostí na cestu ze země služby. Jakmile však došli na hranice zaslíbené země, „nevěšili pro nevěru (v. 19)“. Pochybovali, že by Bůh dokázal přemoci obry a hrazená města.

Cíl nás křesťanů je v nebesích, kde chceme nalézt klid od hříchu a jeho osudných následků. Budeme-li „držet pevně své vyznání až do konce“, bude vše v pořádku. Cesta může být dlouhá a únavná; vytrváme-li však do konce, vejdem do věčného „odpočinutí“, které zůstává

Božímu lidu. Překonávejme proto dál v Boží síle mnohá nebezpečí, jež útočí na poutníky k nebesům.

Které velké nebezpečí čihá podél cesty k nebeskému Kanaánu? Co je potřebné, má-li člověk dosáhnout svého konečného cíle?

U v a ž u j

Jak se srdce „zatrzuje svůdností hříchu“?

Co způsobuje zatvrzení srdce?

Jaká je má dnešní důvěra v Boha ve srovnání s důvěrou, kterou jsem k němu měl v době, kdy jsem se vydal na cestu k nebesům?

Budme z Boží milosti věrní zásadám pravdy a držme svou důvěru pevně až do konce. Písmo nás napomíná: „V pracech neleniví, duchem vroucí, Pánu sloužíce“ (Řím 12, 11). Jeden je Mistr náš, Kristus. Hledme na něho. On nám dá moudrost. Musíme z jeho milosti zůstat věrní a neporušení. Žijme před Bohem v tichosti a pokoře a představujme světu jeho obraz.

Pátek: VI. Určení pro spojení s Kristem (Ef 1, 3—5. 9. 10)

Z hlediska nás hříšníků měl plán vykoupení ten účel, aby nás vytrhl z propasti, do níž lidstvo padlo Adamovým hříchem. Z hlediska obyvatel nepadlých světů má obnovit spojení ve vesmíru, které hřích narušil. Splnění prvního bodu umožňuje uskutečnění druhého.

Nikdo si nesmí myslet, že Bůh libovolně některé lidi přijal a jiné zamítl. To je nepochopení smyslu verše. Bůh si původně přál, aby „všichni lidé“ byli „spaseni“ a „ku poznání pravdy přišli“ (1 Tim 2, 4—6) a že kdokoli by „uvěřil v něho (Krista), aby nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3, 16). Bůh se postaral o to, aby všichni lidé došli spasení. Nenutí však nikoho, aby uvěřil a přijal jeho vzácný dar. Ti, kteří přijmou Krista a uvěří v něho,

přijmou současně i „moc, aby se stali syny Božími“ (Jan 1, 12).

Který dvojný účel má plán vykoupení podle Pavla?

U v a ž u j

Proč nebudou posléze všichni lidé spaseni, ač Bůh předurčil celý svět ke spasení?

Jak se může již dnes uplatnit Boží konečný cíl, aby „shromáždil“ všechny v Kristu?

V nebesích bylo usneseno, aby lidé přes své přestupky a neposlušnost nezahynuli. Mohou se vírou v Krista, svého zástupce a ručitele, stát Božími vyvolenými, adoptovanými dětmi podle jeho libé vůle. Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni: učinil vše — dal svého jednorozeného Syna a zaplatil tak výkupné za člověka.

VII. Závěrečné otázky

1. Doplň: „Všichni zajisté — — — a — — — slávy Boží.“
 2. Správně či nesprávně: Největším protikladem v životě je, že člověk, který žije výhradně pro sebe, posléze vše ztrácí.
 3. Kdo se považoval za největšího hříšníka: a) Jan b) Jidáš c) Petr d) Pavel.
 4. Získali jsme Boží milost v Kristu a) před stvořením světa b) při pádu Adama a Evy c) při Ježíšově narození d) na kříži.
 5. Budeme-li „věrni až — — —, dostane se nám věčného dědictví svatých.
 6. Správně či nesprávně: Bůh předurčil všechny lidi, aby dosáhli v Kristu Ježíši spasení.
- Odovědi: 1. zhřešili a nemají 2. správně 3. d) 4. d) 5. do konce 6. správně.
-

Kristus nás ospravedlňuje i posvěcuje

Základní verš: Řím 5, 1.

Význam biblického slova ospravedlnění a posvěcení je v podstatě stejný. Oba pojmy ličí proměnu stavu, kdy člověk žijící sobě a zálibám světa, se pod vlivem Božím stává stvořením podle Boží vůle. Pak má na zřeteli nejen svoje zájmy, ale i blaho svých bližních. Podle Písma je člověk tedy ospravedlněn neboli posvěcen ve chvíli, kdy se zřiká světa a posvětil srdce, mysl a život Bohu. V rozšířeném teologickém smyslu ličí me obvykle slovem „posvěcení“ proces po ospravedlnění, v němž se různé povahové rysy mění podle vzoru Ježíše Krista. Náš úkol pojednává spíše o ospravedlnění a posvěcení ve smyslu bible.

Neděle: I. Ospravedlnění z víry (Řím 4, 5–8)

Prostudujeme-li pečlivě tuto stať, poznáme jasně význam slova ospravedlnění z víry. Tento pojem bývá často mylně vykládán. Hlavní rozdíl je mezi skutky a vírou. Někdo si totiž chce nějak sám zasloužit milost u Boha, nikoli věřit, že to, co Bůh pro něj učinil, docela postačuje. Víra je tedy podmínkou získání spravedlnosti.

Ten, kdo přichází k Bohu s vírou v Krista, získává odpuštění nepravostí a hříchů (v. 7). Bůh mu již jeho hřích nepočítá (v. 8), ale považuje ho za spravedlivého, očištěného (v. 5). Musíme ještě podotknout, že tohoto stavu nedocílí nikdo pomocí skutků, nýbrž vírou v to, co Kristus pro něho učinil. Bůh ho přiodívá Kristovou spravedlností, jako by tato náležela jemu (v. 6). Pova-

žuje ji za jeho zásluhy a přisuzuje mu ji (v. 5). Tím ho ospravedlňuje (v. 5). Tento „blažený“ stav člověka je uveden v těchto verších třikrát (v. 6—8).

Vyjádří svými slovy Pavlovo vylíčení člověka a jeho stavu v době, než přijde s vírou ke Kristu a později. Uved, jakým způsobem dojde k této změně.

U v a ž u j

Proč nelíbí Pavel také zkušenost křesťana poté, co Bůh přijal jeho víru v Kristovy zásluhy?

Nakolik se splnila tato zkušenost v mém životě?

Bůh slíbil hříšníkům odpuštění, uvěři-li tomu. Víra však nemůže nikterak vymoci spasení vlastní zásluhou, nýbrž uchopením se Kristových zásluh, léků na hřích. Víra nabízí Kristovu dokonalou poslušnost místo přestoupení a nedokonalosti hříšníka. Uvěři-li hříšník, že Kristus je jeho osobním Spasitelem, odpouští mu Bůh podle svého slibu jeho hřích a ospravedlňuje ho zdarma. Kající duše si uvědomuje, že je ospravedlněna proto, že Kristus za ni zástupně zemřel jakožto oběť smíření a záruka ospravedlnění.

Pondělí: II. „Není odsouzení“ (Řím 8, 1—6)

Ti, kteří dosáhli na základě víry v Ježíše Krista ospravedlnění jsou před Bohem bez odsouzení. Žaloba proti nim byla stažena. Apoštol praví, že křesťané, kteří činí tuto zkušenost, jsou *chodící křesťané*. Nezůstanou blaženě stát, protože byli zproštěni obvinění, ale činí pokrok — jdou vpřed — směrem k cíli, který jim Bůh vytyčil. Chodí „podle Ducha“, tj. jdou tam, kam je Bůh vede, nikoli tam, kam je dříve vedly jejich tělesné žádosti.

Ve 2. verši poukazuje Pavel na rozdíl mezi „zákonem Ducha života v Kristu Ježíši“ a mezi „zákonem hřichu a smrti“. Základní zásada je, že hřích přivodí smrt, právě tak jako dále zásadně platí, že víra v Krista přináší

život. Pavel praví, že vyšší zásady v Kristu předčí zásadu, že hřích působí smrt. Kristus zajistil protilátky k účinnému zdolání zásady, že hřích působí smrt.

Jak líčí Pavel křesťanskou zkušenost člověka, ospravedlněného vírou v Krista?

U v a ž u j

Vytvoř na základě dnešního soudnictví novodobé podobnosti pro tuto stať Písmal

Do jaké míry chodím jako křesťan „podle Ducha“?

Nechodím alespoň v některém směru ještě „podle těla“? Kristus nám připravil cestu k uniknutí. Žil na zemi v těžkostech, jež doléhají i na nás. Žil bez hřichu. Zemřel za nás, a nyní se nabízí, že sejme s nás naše hříchy a dá nám svoji spravedlnost. Odevzdáš-li se mu a přijmeš-li jej za svého Spasitele, budeš v jeho zásluhách uznán za spravedlivého, byť byl tvůj život sebhříšnější. Kristův charakter je místo tvého charakteru a Bůh tě přijímá, jako bys nikdy nezhřešil.

Úterý: III. Pokoj s Bohem (Řím 5, 1. 2. 5. 8. 10)

„Bezbožník“ (Řím 4, 5) není ve shodě s Bohem. Neobnovená mysl „je nepřítelkyní Boží“, „není poddána zákonu Božímu, aniž býti může“ (Řím 8, 7). Ale Kristus přišel na tento svět jakožto kníže pokoje, přinesl poselství pokoje (Iz 9, 6) a smířil nás s Bohem (2 Kor 5, 18). Bůh nevidí v hříšníkovi nepřítele, nýbrž syna, který je v zajetí nepřítele a tudíž zaslepen. Bůh miluje hříšníka, nenávidí však hřích. Jakmile hříšník činí pokání a je ospravedlněn před Bohem z víry, není již nepřítelem; má pokoj s Bohem.

Ten, kdo je takto smířen a má pokoj s Bohem, raduje se v naději a jeho srdce je naplněno Boží láskou. Řím 5, 2. 5. Kristova krev vydobyla smíření s Bohem (v. 10). Zamysleme se nad myšlenkou 10. verše. Můžeme sice dosáhnout ospravedlnění, ovšem bez Kristova vzkříšení ne-

měli bychom naději na život. Protože však Ježíš vstal z mrtvých, nemusíme zemřít. Řím 6, 3—11. Tak jako Kristus vstal, vstaneme i my ze smrtelného stavu hříchu a budeme „chodit v novotě života“.

Uveď alespoň tři body, týkající se zkušenosti člověka, který je ospravedlněn z víry.

Uvažuj

Kdyby Bůh nepřipravil člověku spasení, toužili by lidé vůbec po smíření s Bohem? Proč?

Mám pokoj, radost, naději a Boží lásku, jak o tom píše Pavel? Proč postrádám některou z těchto skutečností? Jak mohu přispět k tomu, abych je získal?

Víra netvoří základ našeho spasení, je však velkým požehnáním — je okem, jež vidí, uchem, jež slyší, je chodícíma nohama, je rukou, jež dovede dobře uchopit. Je prostředkem, nikoli cílem. Dal-li Kristus svůj život za hříšníky, proč bych neměl toto požehnání uchopit? Čin'm tak vírou. Proto je moje víra podstatou toho, v co doufám a důkazem věcí neviditelných. V této víře nalézám klid a pokoj s Bohem skrze Ježíše Krista.

Středa: IV. Nové stvoření (2 Kor 5, 17—19)

Povšimněme si především slůvka „nové“. Obrácený člověk má nový životní cíl. Má nové touhy a vzněty, a staré tužby a ideály pozvolna mijejí. Vše je postupně nahražováno novými pocity, myšlenkami a činy. Vznikají nové povahové rysy a upevňují se.

Jakmile znovuzrozený křesťan začne umrtvovat své dřívější touhy a zlovyky (Řím 8, 13), nastává zuřivý boj. V hlubinách srdce již po těchto věcech netouží, poznává však, že musí všemožně potlačovat staré myšlenky, pocity, zvyky a obyčeje. Zdolává postupně jednu věc za druhou. Jelikož dřívější zlovyky dnes nenávidí (Řím 7, 15—25), přemáhá je vítězně a nalézá vysvobození a v Ježši Kristu

(v. 25). Chodí „podle Ducha“ (Řím 8, 1) a s rozhodností a v Boží milosti i síle zdolává veškeré nekřesťanské povahové rysy. Posléze se jeho charakter plně rozvine, až se stává skutečným Božím synem, nejen podle jména.

Jakou úžasnou, radostnou zkušenost činí člověk, který dosáhne smíření s Bohem?

U v a ž u j

Zamysli se nad tím, jak jsi sám našel Krista. Co výrazně „nového“ vzniklo v tvém životě? Za co jsi obzvláště v tomto směru vděčen?

Kvas, ukrytý v těstě, působí neviditelně jako postupné vykynutí. Tak i kvas pravdy pracuje tajně, tiše, soustavně a proměňuje duši. Zjemňuje a potlačuje přirozené sklony. Působí nové myšlení, nové pohnutky. Člověk má pak novou povahovou úroveň — život Ježíšův. Jeho mysl se mění, schopnosti se rozvíjejí novým směrem. Nezáskává sice nové schopnosti, avšak schopnosti, jež má, jsou posvěceny. Jeho svědomí se probouzí. Získává povahové rysy, které mu umožňují pracovat pro Krista.

Čtvrtek: V. Svatí buďte (1 Petr 1, 13—16. 23; 2, 9)

Ten, kdo dosáhne ospravedlnění z víry, kdo je před Bohem ospravedlněn a má s ním pokoj, jsa novým stvořením v Kristu Ježíši, je prohlášen za svatého. Pisatelé bible označují slůvkem „svatý“ člověka odděleného, posvěceného pro Boží službu. Bůh je svatý proto, že má bezvadný, spravedlivý božský charakter. Člověk může být svatý jedině na základě svého spojení s Bohem, nikoli ve vlastní síle. Proto je lid izraelský běžně označován jako národ svatý. Tento lid nebyl spravedlivý a bez morálních chyb; ovšem, jako národ měl zvláštní vztah k Bohu — byli jediným národem na světě, který měl jako Boží posvěcený nástroj splnit Boží úmysl na zemi.

Petr však rozvádí dále, že ten, kdo má tento zvláštní

vztah k Bohu, projevuje to v celém svém „obcování“ neboli ve svém chování, v životních zvycích. Ti, jejichž život je takto odevzdán Kristu, tvoří jako kdysi lid izraelský „národ svatý“. Dále je to lid „zvláštní“, neboli (jak praví řečtina) „Boží vlastnictví“, tj. jeho osobní majetek. Jaká to přednost!

Jak líčí Petr zvláštní vztah mezi Bohem a těmi, kteří přijímají Krista za svého spasitele?

U v a ž u j

Jak může člověk „přepásat bedra“ své mysli? Jak bys to vyjádřil novodobým způsobem?

Může se svatý člověk dopustit chyby? Považuje Bůh za svatého toho, kdo zhřeší? Anebo člověk ztrácí ve chvíli, kdy zhřešil, stav svatosti?

Pokání, jež nevyžaduje nápravu, není opravdové. Kristova spravedlnost není pláštíkem, který by skrýval nevyznaný a neopuštěný hřích; je to zásada, jež proměňuje charakter a usměrňuje chování.

Pátek: VI. Křesťanská dokonalost (Žid 13, 20. 21)

Řecké slovo, přeložené jako *d o k o n a l ý*, znamená „dospělý“, „ukončený růst“. Tedy, „dokonalý“ křesťan je křesťan zralý, dospělý. Je si dobře vědom, v jakém vztahu je k Bohu i k bližním.

Zralý křesťan musí uvést svůj život v soulad s Boží vůlí v každém směru. Klesne-li, nemalomyslní a nezastaví se na cestě k cíli.

Ten, kdo žije v souladu s Boží vůlí, dosahuje spravedlnosti v Kristu — dokonalosti jeho vůle a úmyslu — a zasvěť se mu, tj. snaží se ve všem usměrnit svůj život podle jeho vůle.

Jaký cíl má znovuzrozený křesťan? Jak se Bohu líbí život, zasvěcený tomu, aby odrážel charakter Ježíše Krista?

U v a ž u j

Jak může být člověk dokonalý a jak může současně spět ke křesťanské dokonalosti? (Mat 5, 48; Fil 3, 12—16)

V kterém stupni křesťanské zkušenosti dosahuje věřící dokonalosti v biblickém slova smyslu?

Ačkoli nemůžeme být dokonalí tělesně, můžeme mít dokonalost povahy. Můžeme v Kristově oběti za nás dosáhnout dokonalého odpuštění hříchů. Nejsme závislí na tom, co člověk dokáže, nýbrž na tom, co Bůh dokáže v člověku skrze Krista. Jakmile se cele odevzdáme Bohu a uvěříme mu bez výhrad, očistí nás krev Ježíše Krista ode všech hříchů. Svědomí je zbaveno výčitek. Vírou v Kristovu krev mohou všichni získat dokonalost. Díky Bohu, že nejsme postaveni před nemožnost. Můžeme získat posvěcení. Můžeme se těšit z Boží přízně. Nemusíme mít obavy, co si Bůh o nás myslí, nýbrž víme, jak Bůh smýšlí o Kristu, našem zástupci. Pán nás přijímá ve svém milovaném Synu. Pán Bůh dokazuje kajícímu, věřícímu člověku, že Kristus přijímá jeho povahu a přetvoří si ji podle své podoby.

VII. Závěrečné otázky

1. Správně či nesprávně: Podle Pavla dosahuje člověk ospravedlnění pomocí víry a skutků.
 2. Doplň: „Nebo není již žádného — — — těm, kteří jsou v Kristu Ježíši, kteří nechodí podle — — —, ale podle — — —“.
 3. Co není výsledkem ospravedlnění z víry: a) pokoj b) láska c) naděje d) víra.
 4. Doplň: „Je-li kdo v Kristu, — — — jest.“
 5. Správně či nesprávně: Být „svatý“ znamená podle bible žít ve stavu bezhříšné dokonalosti.
 6. Které jiné slovo by podle tebe nejlépe vystihovalo biblický výraz „dokonalý“?
- Odpovědi: 1. nesprávně 2. odsouzení, těla, Ducha 3. d) 4. nové stvoření 5. nesprávně 6. dospělý, zralý apod.

Kristus — cesta k nebesům

Základní verš: Žid 10, 19. 20. 22.

Kristus nám plánem vykoupení umožnil, abychom dosáhli cíle, který byl původně lidstvu dán. Je to něco nového, živého — je to spojení s Kristem. Život křesťana je úsilí jít vpřed, směrem k úrovni, kterou vytyčil Kristus. Věřící, kteří zde přijímají dar spasení v Kristu a přizpůsobí svoji povahu Ježíšově povaze, dosáhnou budoucí odměny, věčného dědictví.

Neděle: I. Nová a živá cesta (Žid 10, 19—22)

„Nová a živá cesta“, o níž autor k Židům píše, je „nová“ na rozdíl od „staré smlouvy“, kdy se lidé přibližovali k Bohu pomocí starého obětního systému (čti Žid 9, 1—15; 8, 6—10; 10, 1—12). Je „živá“ proto, že „snímá hříchy“, takže „krev býků a kozlů nemůže shladit hříchy“ (Žid 10,4). Starý obětní systém nikdy nesnímá hříchy, poněvadž to bylo „přisluhování smrti“ (2 Kor 3, 6—8).

Ale i pro nás dnes se může Kristova služba v nebesích stát něčím „novým“ a „živým“ — získali jsme totiž novou zkušenost a nové společenství. Živá zkušenost je to proto, že Kristova moc k očistění od hříchu je v životě znovuzrozeného křesťana živou skutečností.

Tato zkušenost předpokládá však splnění čtyř prostých a jasných podmínek: 1) „upřímné srdce“, tj. víru a čisté pohnutky 2) „plnou jistotu víry“ neboli dokonalou důvěru a odevzdání se 3) „srdce zbavené svědomí zlého“, tj. svědomí čisté; vždyť máme vše v pořádku s Bohem i s bližními, kterým jsme nějak ublížili, a jsme ochotni učinit vše, co Bůh od nás požaduje 4) naše těla jsou „obmyta

vodou čistou" — splnili jsme i vnější požadavek vnitřní obnovy, křest.

Které čtyři podmínky musí splnit ti, kteří chtějí jít po „nové a živé cestě“, kterou nám Ježíš Kristus umožnil?

Proč Bůh čeká smělost od těch, kteří se přibližují k trůnu Boží milosti „novou a živou cestou“?

Mám čisté svědomí ve všem, co se týká mého dosavadního vztahu k Bohu i k lidem?

Kristova přímůlva za člověka v nebeské svatyni je pro plán vykoupení právě tak důležitá jako jeho smrt na kříži. Svou smrtí započal dílo, které šel dokončit po zmrtvýchvstání v nebesích. Musíme vírou vejít „za oponu“, „kam nás předešel předchůdce“ (Žid 6, 20). Tam září světlo z golgatského kříže. Tam můžeme lépe poznat taje vykoupení. Spasení člověka stálo nebesa velmi mnoho; oběť, která byla přinesena, odpovídá nejvyšším požadavkům porušeného Božího zákona. Ježíš umožnil cestu k Otcovu trůnu a svojí přímůlvou předkládá Oci upřímná přání všech, kteří k němu přicházejí s vírou.

Pondělí: II. Spojení s Kristem (Jan 15, 4—9)

Nová a živá cesta, na kterou vstupuje ten, kdo přijal spasení v Kristu, vyžaduje stálé, živé spojení s Kristem. Jedině tak si může člověk udržet živou zkušenost.

Satan však přichází k věřícím, kteří našli radost spasení v Kristu, s novým pokušením — aby pooděšili od Krista anebo aby se domnívali, že jejich dosavadní duchovní stav jim dostatečně zaručuje věčný život. Mnohým našeptává klamně: „Nyní jsi křesťan. Tvé jméno je zapísáno ve sborové knize. Máš nebe zaručené. Nyní si můžeš pohovět a užívat života.“ U jiných toto pokušení pozmění: „Ano, jsi zachráněn. Jednou jsi získal spasení, a to ti stačí. Boží milost tě zbavuje povinnosti zachovávat Boží přikázání. Můžeš klidně žít podle svých libostí. Bůh tě musí vzít do nebe. Jsi spasen!“

Které důležité okolnosti uřednictví zdůraznil Spasitel v podobenství o vinném kmenu a o ratolestech?

Uvažuj

Co znamená v praxi „zůstávat“ v Kristu? Jaký rozdíl je v tom, zda zůstáváme v Kristu či zda Kristus zůstává v nás?

V čem se shoduje podobenství o vinném kmenu se zkušeností křesťana, zůstávajícího v Kristu?

„Já jsem ten vinný kmen a vy ratolesti“, řekl Kristus svým učedníkům. Měl být sice od nich vzat, ale jejich duchovní spojení nemělo být narušeno. Řekl, že spojení ratolestí s vinným kmenem představuje spojení člověka s Kristem. Hříšník spojí svou slabost s Kristovou silou, svoji prázdnotu s jeho plností, svoji křehkost s Kristovou mocí. Tak získává Kristovu mysl. Kristus jako člověk spojil se s naší lidskou stránkou a naše lidskost se uchopila Boha. Tak se člověk stává v Duchu svatém účastníkem Boží povahy. Bůh ho přijímá v milovaném svém Synu.

Úterý: III. Cesta poslušnosti (Jan 14, 21; 15, 10)

Dnešní člověk se nerad podřizuje určitým požadavkům, ať se jedná o požadavky lidské či Boží. Dělá rád to, co se mu líbí. Tento postoj je novodobým pojetím pokušení, jež satan dal Adamovi a Evě v ráji; byl to vychytralý projev ducha vzpoury a odboje, jímž se satan od počátku vyznačoval. Jak to vyjadřuje ap. Pavel u Řím 8, 7?

Názor, který člověku dovoluje podle okolností odmítnout poslušnost Bohu vždy a všude a uznat za dobré to, co Bůh označil jako zlé, je z ďábla.

Kristus jasně prohlašuje, že pravá láska k němu se projevuje v poslušnosti jeho přikázání. Láska není v rozporu s Božím zákonem, nýbrž je „naplněním zákona“ (Řím 13, 10). Tím, že zachováváme Boží přikázání, „zůstáváme“ neboli „trváme“ v Kristově lásce.

Co prohlásil Kristus několikrát o souvislosti mezi opravdovou láskou k němu a poslušností jeho požadavků?

U v a ž u j

Jsem někdy v pokušení domnívat se, že za jistých okolností nemusím být poslušen Boha?

Existuje možnost, aby člověk např. nakupoval v sobotu, neposlouchal rodiče anebo si přivlastnil něco, co mu nepatří a aby současně za těchto okolností plnil Boží vůli? Jak můžeme ve zvláštních okolnostech poznat, co máme dělat a jak máme projevit svou poslušnost vůči Bohu? Můžeme se ospravedlnit, když za určitých okolností jednoduše uplatňujeme svoji vůli?

Nestačí věřit teorii pravdy. Nestačí, tvrdíme-li, že věříme v Krista a jsou-li naše jména zapsána ve sborových seznamech. „Ten, kdo ostříhá přikázání jeho, v Bohu přebývá a Bůh v něm. A podle toho poznáme, že v nás přebývá, totiž podle Ducha, kterého dal nám.“ „Víme pak, že ho známe, když přikázání jeho ostříháme“ (1 Jan 3, 24; 2, 3). To je pravý důkaz obrácení. Neprojevuje-li se naše vyznání Kristovými skutky spravedlnosti, není nám nic platné.

Středa: IV. K cíli spějeme (Fil 3, 10—14)

V minulém úkole jsme poznali, že křesťanská dokonalost je otázkou zralosti — dokonalost v každém stupni růstu.

Tak vzniká okamžitá dokonalost ve chvíli, kdy člověk přijme Krista, a může si ji uchovat po celý život. Je rovněž konečná dokonalost, k níž člověk dojde na konci života. První je relativní, druhá absolutní dokonalost. Bůh neočekává ani nežádá od upřímného, horlivého křesťana, aby dosáhl konečné dokonalosti dříve než na konci života. Žádá však od něho právě tak jako Pavel, aby se horlivě snažil dosáhnout absolutní dokonalosti v Ježíši Kristu. A Bůh uznává dokonalost křesťana tak dlouho, dokud si křesťan udrží tento vztah ke Kristu a spojení s ním.

Co řekl Pavel ze své osobní křesťanské zkušenosti o vysokém cíli dokonalosti v Kristu?

U v a ž u j

Mohu čekat, že dosáhnu bezhříšné dokonalosti dříve než mi skončí doba milosti?

Padnu-li nedobrovolně v pokušení, snímá Bůh okamžitě se mne roucho Kristovy spravedlnosti, dokud nevyznám svůj hřích a neprosím za odpuštění?

Snad je někdy chůze křesťana nejistá a kolísavá, on se však opírá vědomě o Pána, který ho v slabosti podepře. V jeho síle kráčí pak vpřed k dokonalosti. Získává denně nová vítězství a blíží se neustále k úrovni dokonalé svatosti. Nehledí k zemi, nýbrž vzhůru a má stále na zřeteli nebeský Vzor.

Čtvrtek: V. Odměna pro všechny (Mat 16, 24–27)

Kristus poukazuje na hlavní cíl křesťanského života. Budeme-li zde žít v souladu se zásadami nebes, budeme moci převzít odměnu věčného života v novém vesmíru. Tam budou všichni v ustavičném souladu s Boží vůlí.

Je to zvláštní paradox, že ten, kdo pracuje výhradně ve svém zájmu, nejspíše o všechno přijde. Bůh nikdy nezapomene na ty, kteří mají takový zájem o jiné, že zapomínají na sebe a zanedbávají své zájmy.

Jaké požadavky musí podle Spasitele splnit ti, kteří chtějí při jeho příchodu získat odměnu věčného života?

U v a ž u j

Jak se může člověk „zapřít“ ve smyslu Kristových slov?

Co to značí prakticky, „vzít“ na sebe Kristův kříž?

Co může člověk dát „v odměnu za duši svou“?

Nikdo se nesmí vymlouvat, že nemůže za své povahové chyby. Dojdeš-li k tomuto závěru, zaručeně přijdeš o život věčný. Záleží jen na tobě. Nechceš-li, nemůžeš být vítězem. Hlavní příčinou neúspěchu je neposvěcené srdce a neochota ku podrobení se Bohu.

Mnozí, kterým Bůh dal schopnosti k vykonání velikého díla, vykonají jen velmi málo, poněvadž se příliš nesnaží. Tisíce jdou životem jako by bez cíle a neusilují o nic hodnotného. Jejich odměna bude odpovídat jejich skutkům.

Pátek: VI. Věčné dědictví (Mat 25, 31—34)

„Království, připravené od ustanovení světa“, je původní panství na zemi, jež kdysi převzal Adam v zahradě Eden. Přišel však o ně hříchem. Druhý Adam je svou spravedlností vydobyl zpět (Řím 5, 12—19).

Na východě se pasoucí stádo skládalo často z ovec a koz. Společně se pásly, společně odpočívaly i chodily. Jakmile však přišla doba stříže, musely se rozloučit a musely splnit svůj úkol podle toho, jednalo-li se o ovci či kozu. Tak i náš věčný osud bude rozhodnut podle toho, jaký charakter rozvineme v tomto životě a zda můžeme zdědit Boží království, připravené nám od založení světa.

Kterými výraznými slovy mluví Kristus o věčné odměně věřících, kteří touží po ceně věčného života v Kristu Ježíši?

U v a ž u j

Koza nemůže jednat jako ovce a ovce ne jako koza. Je to tedy správné, že Kristus v podobenství o království přijímá na milost jen ovce? Není to projev Boží svévole?

Vykoupení stojí před svatým městem. Ježíš otvírá dokořán perlové brány; a národy, jež ostříhaly pravdu, vcházejí. Vidí před sebou Boží ráj, Adamův domov z doby jeho nevinnosti. Potom se ozývá hlas bohatší než nejkrásnější hudba, kterou kdy lidé slyšeli, a praví: „Váš zápas skončil.“ „Pojďte požehnaní Otce mého, vládněte dědičně královstvím, připraveným vám od ustanovení světa.“

VII. Závěrečné otázky

1. Doplňte: „Přistupme tedy s upřímným — — —, v plné

jistotě — — —, „ — — — novou a živou“, kterou dokonale krácel Kristus jako náš vzor a na níž přinesl svou smířící oběť na Golgatě.

2. Kristus chtěl znázornit vztah, který máme mít k němu, a použil za příklad: a) zrno hořčičné, b) vinný kmen, c) fíkovník, d) pastýř a stádo.
 3. Kristus často zdůrazňoval skutečnost, že musíme lásku k němu vyjádřit či dokázat — — —.
 4. Dopln: K věcem, „kteréž jsou přede mnou — — — k odplatě svrchovaného povolání Božího v Kristu Ježíši.“
 5. Správně či nesprávně: Pán Ježíš prohlásil, že každý přijme věčnou odměnu podle toho, jak na tomto světě žil.
 6. Spasitel srovnával budoucí odměnu věrných s a) domovem, b) městem, c) královstvím, d) vinicí.
- Odpovědi: 1. srdcem, jistotě, 2. b), 3. poslušností nebo zachováváním přikázání, 4. úsilně chvátaje, k cíli běžím, 5. správně, 6. c).
-